

3 3108 00053 6393

HANDELINGEN

VAN DE

Synodale Vergadering

DER

HOLL. CHRIST. GEREFORM. KERK,

GEHOUDEN TE

GRAND RAPIDS, MICH.

DEN

23 MEI, E. V. D. 1883.

164364

HOLLAND, MICHIGAN.
DE WACHTER DRUKKERIJ.
1883.

SYNODALE VERGADERING

Gehouden te

GRAND RAPIDS, MICH., 23 MEI, 1883, e. v. d.

*Toespraak door Rev. W. H. Frieling, Praeses der vorige
Vergadering.*

Bij de opening van de Synodale Verg. gehouden te Grand Rapids den 23 Mei en volgende dagen, 1883, hield de Praeses der vorige Verg. Ds. W. H. Frieling, na het zingen van Ps. 133 en het lezen van Joh. 14, de volgende Toespraak:

ZEER GELIEFDE BROEDERS:—Dewijl het mijn roeping is, om deze vergadering te openen, als Praeses der voorgaande Synode, zoo heet ik u allen welkom aan deze plaats.

Ons begin zij in den naam des Heeren, de voortzetting van onzen arbeid in Zijne vreeze; het einde ter verheerlijking Gods, tot welzijn van het Godsrijk op aarde en tot bevrediging van onze gewetens.

Slaan wij onzen blik op het verledene van ons ruim 27jarig bestaan, als Kerk, in dit vreemde land, dan mogen wij voorzeker wel een Ebenhaezer oprichten of Steen der Hulp, en zeggen: "tot hiertoe heeft ons de Heere geholpen."

Ons getal, bij derzelver wording en terugkeering tot het oorspronkelijk standpunt, dat wij ten deele verlaten hadden, was zeer klein, daarenboven zwak in gaven en krachten, de tegenstand menigvuldig, zoo in den boezem van het teruggekeerde gedeelte, als in het bijzonder van hen uit wiens midden men was getreden; daarvan moest men vele verguizing door woorden en geschriften verduren.

Zelfs moest het teruggekeerde gedeelte ervaren dat de Moederkerk in het oude Vaderland hare handelingen veroordeelde, als niet wettig zijnde.

Broeders! had de Heere ons niet staande gehouden in het midden van den strijd, wij waren voor lang onder den moeitevollen last bezweken. Maar in onze gewetens overtuigd zijnde, dat onze zaak des Heeren was, en gegrond op het eeuwig blijvend Woord van God en de belijdenisschriften der Gereformeerde Kerk, deed ons dit moed grijpen, in vertrouwen des harten, dat de Heere op Zijn tijd, Zijn eigen rechten zoude handhaven, en dit is immers geschied.

Het klein getal is grootelijks vermenigvuldigd. Het zwakke en krachteloze is gesterkt, stoffelijk en geestelijk.

De gaven en bekwaamheden zijn vermeerderd bijzonder door het oprichten der Theologische School, waaraan twee docenten arbeiden en 15 studenten onderwezen worden. Het getal der leeraren is sterk vermeerderd; in mijn eersten tijd hier waren wij vier Predikanten, nu een dertigtal, en wij leven in de verwachting, dat in den loop van dit jaar het getal nog vermeerderd wordt. De broeders leeraren die tot onze kerkgemeenschap zijn toegetreden en opgenomen, heeten wij van harte welkom, alsmede broeder Smidt te Ridott, en wenschen hun een gezegenden arbeid in het midden hunner gemeenten toe.

Hadden wij in het afgelopen jaar te betreuren dat de broeder Ds. W. H. Van Leeuwen, emeritus Predikant, ons door den dood ontviel, ook is het betreurenswaardig dat in de jl. Classis-vergadering te Holland Ds. W. Coeling van zijn gemeente Overijsel moest ontbonden worden wegens het finantieele. Onze kerk krijgt meer een historisch bestaan hier in Amerika; ook in het oude vaderland gelijk als de handelingen van de jl. gehouden Synode te Zwolle mededeelen. Het getal der gemeenten neemt zeer toe, en het getal der ledematen wordt zeer sterk vermenigvuldigd; dit geschiedt ook in 't bijzonder door de emigratie. Gods zegen rust kenbaar op het werk der Evangeliebediening in het algemeen, dan woont er vrede, eenheid en liefde in het midden der gemeenten.

Broeders! belangrijke zaken zullen ons voorkomen ter behandeling, zoo in betrekking tot leer als regeering, correspondentie, zendingszaak, het hooger en lager onderwijs, enz., laten wij in de behandeling der zaken geloofseenheid toonen, en in middelmatige zaken verdraagzaamheid; maar bovenal dat ware broederliefde onze harten vervulle. En zouden wij deze gezegden niet in acht nemen? Veler

oogen zijn op ons geslagen; het oog des Heeren, des Konings van Sion ziet op ons, de kerk die ons gezonden heeft ziet op ons, zoo kerkeraden als leden der gemeenten. Ja, wat meer zegt, vrienden en tegenstanders hebben het oog op ons geslagen hoe wij aan onze roeping beantwoorden. En straks zullen onze handelingen door den druk der wereld intreden en beoordeeld worden. Daarom laat ons waken en getrouw wacht houden in het ons toebetrouwde, dan zullen wij niet beschaamd worden in de toekomst. Zorgen wij voor de eere Gods, zoo zal God voor ons zorgen, stoffelijk en geestelijk. Dit zij zoo.

SYNODALE HANDELINGEN.

De Vergadering werd geopend met gebed door Ds. W. H. Frieling, Praeses der vorige Synode, na het zingen van Ps. 133.

ART. I.

De lastbrieven worden voorgelezen en daaruit blijkt dat als Afgevaardigden ter Vergadering zijn:

CLASSIS GRAND RAPIDS:—Dss. J. H. Vos, W. H. Frieling, L. J. Hulst, J. Noordewier. Ouderlingen: J. Geloëck, J. Gezon. *Secundi* uit deze Classis waren: Dss. R. Duiker, G. Hoeksema, P. Schut, J. Post. Ouderlingen: D. Moore, J. Koster.

CLASSIS HOLLAND:—Dss. L. Rietdijk, R. T. Kuiper, H. Van der Werp en G. Hemkes. Ouderlingen: J. Meengs en P. Heyboer. *Secundi* uit deze Classis waren: Dss. C. Bode, H. Douwstra. Ouderlingen: J. Zwiers en A. Lanning. Van wege ongesteldheid van J. Meengs nam zijn *Secundus* J. Zwiers zitting in de Synode.

CLASSIS HUDSON:—Dss. W. Greve, H. Tempel en ouderling M. Prol. *Secundi* waren Ds. E. Van der Vries en ouderling J. Piek.

CLASSIS ILLINOIS:—Dss. E. L. Meinders, G. Broene, T. Van den Bosch en B. Mollema.

CLASSIS IOWA:—Dss. J. C. Groeneveld, W. Smidt. Ouderlingen: W. Ammermann en A. Nultenbook.

Nadat de Classis Illinois redenen had gegeven, dat er om te veelvuldige drukte in het tegenwoordig jaarsaizoen vier leeraren en geene ouderlingen waren afgevaardigd, en de vergadering de opmerking gemaakt had, dat de Classes en leeraren en ouderlingen behoorden te zenden, werden de lastbrieven goedgekeurd. Docent G. E. Boer heeft tevens zitting met praeadviseerende stem. Nog eenige broeders (geene Afgevaardigden) zijn mede tegenwoordig.

Brieven met groeten en heilbeden ingekomen van de gemeenten Cleveland Oostzijde en Cleveland Westzijde, Oostfriesland (Nebr.)

ART. II.

Ds. J. H. Vos werd gekozen tot Praeses, R. T. Kuiper, Vice-Praeses, G. Hemkes, Scriba, L. Rietdijk, Adjunct-Scriba.

ART. III.

De Praeses spreekt een kort woord waarin hij de tot onze kerk uit Reformed gemeenten overgekomen broeders, alsmede Ds. W. Smidt van Ridott welkom heet en de welwillende hulp der broederen vraagt tot eene geregelde behandeling der zaken, die op de Synodale tafel gebracht zullen worden en aanvaardt daarmede met het oog op de hulpe des Heeren, het praesidium.

ART. IV.

Voor de Synode hare handelingen aanvangt, leest de Praeses voor uit de Algemeene Bepalingen (zie pag. 5) het formulier van de Openlijke Verklaring en vraagt overeenkomstig het gebruik der Ned. Gereform. Kerk hartelijke instemming van al de leden der Synode met die Openlijke Verklaring, hetgeen door allen beantwoord wordt met een duidelijk: Ja.

ART. V.

Er wordt een Commissie gekozen om in de Notulen der Synode van 1882 na te gaan, om morgenvroeg te rapporteeren, op welke punten de Vergadering moet terugkomen. Tot deze Commissie worden benoemd de broeders Docent G. E. Boer, H. Van der Werp en J. Noordewier.

ART. VI.

Aangezien Ds. S. Baron van Pella een verzoek heeft en gaarne wil dat de Vergadering spoedig in de behandeling van zijn verzoek moge treden, opdat ZEW. niet langer blijve dan wel noodig is, wordt hij

verzoekt zijn verzoek aan de Vergadering te doen weten. Ds. Baron doet een met reden omkleed voorstel inhoudende verzoek om emeritaat van wege lichaamszwakheid.

Na gehouden discussie, en na de Commissie gehoord te hebben die met ZEw. over zijnen finantieelen toestand spreken zou, wiligt de Synode bedoeld verzoek in, bepalende als jaarlijksch honorarium de som van twee honderd dollars, en daar er een klein verschil tusschen hem en den kerkeraad van Pella in ZEws. opvatting ligt, oordeelt de Synode echter dat dat verschil reeds vroeger vereffend is, weshalve zij daar niet in treden kan. Zij laat de opvatting voor Ds. Baron, biedt hem het eervol emeritaat aan, hetwelk hij dankbaar ontvangt, en na aan de Vergadering zegenbeden te hebben toegesproken, neemt ZEw. afscheid en vertrekt met heilwensen der Synode, die hem—staande in de Vergadering—toezingt Ps. 134: 3.

ART. VII.

Aan de orde komt het verzoek der Classis Grand Rapids aan de Synode, luidende als volgt: De Synode wordt verzocht goede maatregelen te nemen tot het instandhouden van het Emeritifonds. Broeder Gelock deelt mede, dat die kas bestendig wat achteruit gaat. Aangezien het voor sommige broeders bezwarend is te moeten denken, dat als zij heengaan, hunne weduwe en kinderen arm achterblijven, wordt dat verzoek als billijk en christelijk aangedrongen. De Synode wekt op dat er algemeen gevolg gegeven worde aan Art. 13 der Dordsche Kerkorde van 1818-19, hetwelk aldus luidt: "Zoo het geschiedt dat eenige dienaars door ouderdom, ziekte of anderszins, onbekwaam worden tot uitoefening van hunnen dienst, zoo zullen zij desniettemin de eer en den naam eens dienaars behouden, en door de gemeenten, die zij gediend hebben, eerlijk in hunnen nooddrift (geleijk ook de weduwen en weezen der dienaren in het gemeen) verzorgd worden."

Voorgesteld en aangenomen het volgend besluit: In iedere gemeente worde getrouwer de Algemeene bepaling onzer kerk (zie Art. 83 van de Algemeene bepalingen) gehandhaafd, om twee maal per jaar voor bedoeld fonds te collecteeren; de Penningmeester zou twee maal per jaar een verslag van alle collecten voor dat doel in DE WACHTER publiceeren, iedere gemeente, ook die niets doen, op noemen en dan op het einde van elk boekjaar een jaarverslag van die kas te doen. Bovendien zou de Penningmeester bij de ontvangst van enkele giften, daarvan kennis geven door middel van DE WACHTER,

opdat de gemeenten mogen weten, dat hunne giften overgekomen zijn. De Afgevaardigden zouden hiertoe in hunne Classes opwekken.

ART. VIII.

Daar de tijd voor deze Zitting verstreken is, eindigt Ds. Hemkes met dankzegging na het zingen van Ps. 81: 12.

WOENSDAGMIDDAG ZITTING.

ART. IX.

De namiddag zitting wordt na het zingen van Ps. 25: 2, met gebed geopend door Ds. R. T. Kuiper.

ART. X.

De Notulen van de voormiddagzitting gelezen en goedgekeurd.

ART. XI.

Aan de orde komt het verzoek der Classis Grand Rapids, nl. De Synode geve een voorschrift tot het opnemen in ons kerkverband van gemeenten uit andere genootschappen als er zich meer dan een te gelijk aanbieden, om samen in eens opgenomen te worden.

De Praeses deelt als wenschelijk mede dat aan Art. 59 van het Synodaal verslag van 1882 een derde paragraaf bijgevoegd worde. Men meent dat het ter bevordering van de werkzaamheid op dit punt dienen kan als de scriba der dubbele commissie uit de Classes Grand Rapids en Holland voorleze het verslag van de vereeniging tusschen de gemeenten Coldbrook, Grand Haven, Montague, Zeeland en Drenthe met de Holl. Chr. Geref. Kerk, voorbereid 14 Nov. en voltrokken 12 Dec. 1882. Genoemde Artikelen van Vereeniging zijn goedgekeurd door de Classes Holland en Grand Rapids. Nu worden zij voorgelezen ter beoordeeling door de Synode. Bedoeld verslag is te vinden in Bijlage II achter de notulen dezer Synode. Na de voorlezing opent de Praeses de discussies in betrekking tot genoemd verslag. In het verslag kwam voor de vraag van gemeenten die toetreden zouden, of men verplicht was de feestdagen te houden? De Commissie had geantwoord: de viering van den 2den feestdag is kerkelijk in vrijheid gelaten. Men vraagt of die uitdrukking overeenkomstig de kerkelijke bepaling is? Antw. Art. 78 zegt: Als de eerste Kerstdag op een Vrijdag of Maandag invalt, dan is de viering van den tweeden aan de vrijheid der gemeenten overgelaten.

Voorgesteld, ondersteund en aangenomen het voorgelezen verslag der dubbele Commissie goed te keuren. De Commissie wordt bedankt voor haren arbeid. De Artikelen van vereeniging zullen opgenomen worden in de Notulen dezer Synode.

Het wenschelijke van een derde paragraaf als aanvulling van Art. 59 van het Synodaal verslag van 1882 wordt verder in behandeling genomen en daartoe lezen de broeders J. H. Vos en L. J. Hulst ieder een ontwerp voor. Dat van Broeder Hulst betreft meer de overkomst van enkele gemeenten, maar aangenomen wordt dat van Broeder Vos betreffende de overkomst van meer gemeenten tegelijk, luidende aldus:

De Synode voege bij Art. 59 van 1882 een derde §

c. Gemeenten die met elkaar verbonden gemeenschaplijk wenschen tot onze kerk over te komen.

Indien eenige gemeenten gezamenlijk zich met de Holl. Chr. Geref. Kerk willen vereenigen, dan geven ze daarvan kennis aan de naast bijzijnde Klassikale Com. in deze aangelegenheid benoemd. Deze echter stelt zich in betrekking met de Com. der naaste Classis. Na de noodige voorbereidingen vergadere men in dubbele Com. met de afgevaardigden der toetredende gemeente, die van iedere gem. niet minder dan drie mogen zijn en van behoorlijk door hunne respectieve kerkeraden geteekende lastbrieven moeten voorzien zijn, vermeldende dat ze de vereeniging aan de met name genoemde broeders opdragen. Op die vergadering late men genoemde broeders antwoorden naar in boven genoemd Art. onder letter *a* of *b*, is bepaald, waarna de vereeniging als voltooid kan geacht en publiek gemaakt worden.

De broeders Hulst en Noordewier worden benoemd om in de volgende Zitting de Vergadering te dienen met een ontwerp van wijziging der bepaling, ten vorigen jare gemaakt, betreffende de overkomst van enkele gemeenten.

ART. XII.

Vermits de dag ten einde gespoed is wordt de Zitting verdaagd tot morgenvroeg om 9 uur. Na het zingen van Ps. 119: 1, eindigt Ds. Greve met dankzegging.

ZITTING VAN DONDERDAGMORGEN.

Na het zingen van Ps. 67: 1, wordt deze Zitting geopend met gebed door den Praeses.

ART. XIII.

De Notulen der vorige Zitting worden gelezen en goedgekeurd.

ART. XIV.

De Praeses verzoekt aan de broeders Hulst en Noordewier hun ontwerp voor te lezen in betrekking tot de overkomst van enkele gemeenten *a)* zonder en *b)* met leeraars. Na de voorlezing worden beide ontwerpen in stemming gebracht en het volgende aangenomen, luidende aldus:

VEREENIGING VAN BUITENSTAANDE GEM. MET DE
HOLL. CHR. KERK.

In iedere Classis bestaat eene Commissie om, ingeval eenige gemeente in ons kerkverband wenscht opgenomen te worden, handelend op te treden.

a) GEMEENTEN ZONDER LEERAARS.

Indien eenige gemeente zich bij onze kerk wenscht aan te sluiten, dan geve zij haar verlangen aan bovengenoemde Commissie te kennen, die zich dan in betrekking stelt met den kerkeraad van zulk eene gemeente, ten einde de redenen te verstaan, die er toe leiden, om zich met onze kerk te vereenigen. Acht de Commissie de opname dier gemeente wenschelijk, dan bepaalt zij in overleg met den kerkeraad den dag, waarop men tot de handeling zal overgaan, en als dan doet men hun de volgende vragen:

GELIEFDE BLOEDERS!—(Nu volgen de zes vragen, te vinden in Art. 69, Algem. Bep.) Deze vragen beantwoord zijnde, verklaart de Commissie dat de vereeniging van de gem. met de Holl. Chr. Geref. Kerk gesloten is.

b) LEERAARS AFZONDERLIJK OF OOK GEM. MET
LEERAARS.

1. Als een predikant afzonderlijk wil overkomen tot onze kerk, oordeelt de Synode dat daarbij moet gehandeld worden naar Art. 82 der Algem. Bep.

2. Wenscht een predikant met zijn gemeente zich aan te sluiten, dan zal volgens de bepaling onder letter *a* en met den leeraar volgens de bepaling onder letter *b* worden gehandeld.

(Later of liever zoo spoedig mogelijk gaat zulk een gemeente haar organisatie volgens onze aangenomene wet voor den Staat in orde maken.)

ART. XV.

Komt in de Vergadering Ds. G. Hoeksema van Muskegon verzoe-kende een woord tot de Vergadering te mogen richten, hetwelk toegestaan wordt. ZEw. deelt mede, dat hij op verzoek van eenige vrienden te New Era geweest is en dat veertien huisgezinnen aldaar verzochten om tot eene gemeente te worden gesticht, als tak van Montague of als afzonderlijke gemeente. De Praeses geeft den raad dat broeder Hoeksema ziet tot de Classicale Commissie van Grand Rapids zou wenden om raad en bericht hoe het best in dezen te doen.

ART. XVI.

Aan de orde komt een verzoek der Classis Holland aldus luidende: De Classis Holland geeft aan de Synode in overweging, om de vele vakken waarin de examinandi onderzocht moeten worden, als ook om de verantwoordelijkheid in zake toelating van examinandi tot de H. Bediening, of het niet beter zou zijn het curatorium met de helft te vermeerderen, in plaats van vier een achtstal te hebben? In verband hiermede wordt gebracht de navolgende vraag van het curatorium aan de Synode:

De Synode houde de hand aan de verordening vervat in Art. 29 pag. 12 van de Algem. Bepalingen, dat nl. van iedere Classis een afgevaardigde op het jaarlijksch examen tegenwoordig zij, ten einde het werk en de verantwoordelijkheid gelijkelijk met het curatorium te dragen van de af te leggen examina. Mocht het echter voor de verwijderde Classes moeilijk zijn een afgevaardigde te zenden, dan geve de Synode haar de vrijheid een secundus uit een der Classes in Michigan te benoemen.

Na breedvoerige discussie wordt aan de orde gesteld de vraag: zal het curatorium met de helft vermeerderd worden? De Vergadering oordeelt: ja. Broeder Noordewier treedt als curator af en dus dienen vijf leden gekozen te worden. Na de stemming blijken met volstrekte meerderheid gekozen te zijn de broeders L. J. Hulst, L. Rietdijk, J. Noordewier, curatoren en tevens trusteesleden—W. H. Frieling en H. Van der Werp, curatoren.

ART. XVII.

De Commissie tot het nazien der Notulen van '82 rapporteert. Aan de orde wordt gesteld Art. 32 van genoemde Notulen, inhoudende bepaling van een Commissie tot onderzoek van staatswetten ten opzichte van incorporatie van gemeenten onzer kerk. Mr. J. Garveling, die met A. Riddering, als trusteesleden, heden in de Vergadering kwam, deelt een kort verslag mede hetwelk hierop nederkomt, dat in de navolgende Staten New Jersey, Ohio, Illinois, Iowa, Kansas, Nebraska, en Dacota gemeenten zoo georganiseerd kunnen, dat haar met $\frac{2}{3}$ meerderheid door de staatswet de property gewaarborgd wordt. Het wenschelijke van onder eenen naam in onderscheidene Staten te worden erkend, wordt besproken en bepaald, dat de afgevaardigden uit andere Staten hunne gemeenten zouden opwekken, om zich te doen organiseeren onder den nieuwen naam onzer kerk, dat is Holl. Chr. Geref. Kerk, en daarbij op te merken dat de gemeenten vrij zijn hare omstandigheden naar hare eigene huishoudelijke artikelen te regelen. De Staat heeft slechts een beschermend recht.

Als Commissie waaraan gemeenten in andere Staten zich kunnen wenden om naar de wetten in haren Staat zich te doen organiseeren zijn de volgende broeders aangewezen: J. Garveling, A. Riddering, W. H. Van Leeuwen, Docent G. E. Boer en L. Rietdijk.

ART. XVIII.

De afgevaardigde der Classis Iowa, Ds. Smidt van Ridott verzoekt dat de Synode hem vrijheid verleene om op den grondslag der aloude Gereformeerde Kerk onder de Duitschers arbeidende Duitsche gemeenten te vormen met voorloopig behoud van Duitsch kerkgezag.

Na gehouden discussie antwoordt de Vergadering, dat naardien de groote Zender aan Zijne jongeren in last heeft gegeven, om het Evangelie aan alle creaturen te prediken, zoo staat de Synode niet alleen het verzoek van Ds. Smidt toe, maar verblijdt zij zich ook in zijn streven, om onder de Duitschen arbeidende op gereformeerden grondslag, de stichting van gemeenten voor te bereiden met voorloopig behoud van hun Duitsch kerkgezag.

ART. XIX.

De voormiddagzitting na het zingen van Ps. 81: 1 met dankzegging gesloten door Ds. L. Rietdijk.

DONDERDAGMIDDAG ZITTING.

De namiddagzitting wordt geopend door Ds. Hulst na het zingen van den Morgenzang: 4.

De Notulen der vorige Zitting worden gelezen en goed gekeurd.

ART. XX.

Aan de orde komt het verzoek der Classis Holland om een tweeden Docent voor onze Theol. School te benoemen en daarmee wordt in verband gebracht, wat het curatorium aan de Synode voorstelt nl. Naardien het onderwijs van Adsistent Docent G. Vos goed werkt, zoo geeft het curatorium in verband met de trusteeleden aan de Synode in overweging, of zij niet zou kunnen overgaan, om broeder G. Vos als gewoon Docent te benoemen?

De Praeses verzoekt den Vice-praeses zijn plaats in te nemen, hetwelk geschiedt. De Synode vergadert in Comite en aangezien de Praeses er zoo na mede in betrekking staat, verwijdert ZEw. zich op verzoek der Synode. Docent Boer blijft eerst en wordt gevraagd om praeadvies. ZEw. adviseert een gewoon Docent te benoemen; kan zich goed vinden in wat het curatorium aan de Synode voorstelt, maar raadt dan ook de vakken te bepalen waarin de tweede Docent onderwijzen zal.

Na breedvoerige discussies oordeelt de Synode dat men van wege de jongheid van den hulp-Docent G. Vos, ofschoon overigens over zijnen dienst zeer te vrede, liever een Docent uit de Chr. Geref. Kerk in Nederland voor onze school zou beroepen uit een door de Synode gemaakte nominatie, en in geval van eventueele bedanking door den beroepene, het curatorium te machtigen uit die nominatie, waaruit een beroepen is, eenen anderen te beroepen namens de Synode.

Ook besluit de Synode tot het benoemen van broeder G. Vos, tot tijd en wijle de geroepen Docent aan de School komt, als hulp-Docent met een salaris van \$600.00, zegge zes honderd dollars, per jaar, zijnde eene verhooging van \$300.00, te beginnen met 1 Sept. a. s. en in geval laatstgenoemde broeder die benoeming niet zou kunnen aannemen het curatorium te machtigen zich voor een tijd van eenen anderen als hulp aan de Theol. School te bedienen.

ART. XXI.

Ds. J. H. Vos herneemt zijne praesidentsplaats. Ook mogen de niet tot de Vergadering behorende personen weder binnen komen.

De Scriba en Adjunct-scriba lezen voor wat de Synode geoordeeld heeft in zake de roeping van een Docent en de tijdelijke herbenoeming van hulp-Docent G. Vos. Nu wordt in het midden gebracht de vraag: Zal het curatorium een Docent benoemen uit een door de Synode daartoe aangewezen getal, of zal de benoeming nu ook aanstonds door de Synode geschieden? De Vergadering antwoordt het nu te zullen doen. Tot dien einde wordt een gros predikanten in de Chr. Geref. Kerk genoemd en na bespreking nit dat gros een zestal gekozen. Met gesloten briefjes wordt uit dit zestal een drietal gekozen. De Vergadering gaat over om uit dit drietal eenen te kiezen. Na de opening der stembriefjes is gebleken, dat tot gewoon Docent aan onze Theol. School beroepen is, Dr. A. Brummelkamp, Jr., predk. te Groningen. Het jaarlijksch salaris van den beroepen Docent wordt naar den bestaanden regel (zie Art. 27 van de Algem. Beb.) bepaald op \$1,300.00, zegge dertien honderd dollars en vrije overtocht. De beroepsbrief zal geschreven, en na teekening door het moderamen der Synode verzonden worden met begelijdend schrijven.

ART. XXII.

Aan de orde wordt gesteld het nazien van de onderscheidene Fondsboeken. Commissies worden daartoe aangesteld. Dss. Douwstra en Hemkes voor Binnenl. Zending; Dss. Greve, Rietdijk, Smidt en Tempel voor de Studenten-School- en Emeritifondsen; Dss. T. Van den Bosch, B. Mollema en J. Post, voor de boeken van het Dollarfonds en de Buitenl. Zending; Docent Boer, Meinders, Groeneyeld en Noordewier voor DE WACHTER boeken.

ART. XXIII.

De tijd voor deze Zitting verstreken zijnde, sluit Ds. T. Van den Bosch na het zingen van Ps. 133: 3, met dankzegging.

VRIJDAGMORGEN ZITTING.

Na het zingen van Ps. 25: 7, wordt deze Zitting geopend door Docent G. E. Boer.

De Notulen der vorige Zitting worden gelezen en goedgekeurd.

ART. XXIV.

De onderscheidene Commissien rapporteeren: Theol. School: Ontvangst \$1,890.14; uitgave \$1,644.60; saldo \$245.54; totaal aan kas

voor de school \$1,219.06. Emertifonds: Ontvangst \$692.70; uitgave \$752.11 van April '82 tot Mei '83; nadeelig slot \$125.96. Studenten-fonds: Ontvangen met afgeloste notes \$2,149.59; uitgave \$2,184.15; nadeelig slot \$34.56. Nog van vroeger aan kas \$2,786.03. Binnenl. Zending: Ontvangst \$880.47; uitgave \$811.87. Onder deze uitgave is eene tijdelijk op rente gezette noot van \$500.00, daarom in kas aan contant \$68.60. Buitenl. Zending: Ontvangst \$795.80; aan kas \$750.00; aan notes \$223.00; aan contant met notes, samen \$973.00. Dollarfonds: Aan kas notes voor \$1,329.61; aan contant \$24.24; samen aan kas \$1,353.85. Ontvangst in dit jaar: \$732.06. Wachterboeken a) ontvangst voor advertentien: \$278.26; voorschotten \$256.93; aan kas \$21.33; b) batig saldo op 14 April '82 \$305.92; ontvangst van 14 April '82 tot 14 April '83 \$1,604.75; totaal \$1,910.67; uitgave \$1,672.68; batig saldo op 14 April '83 \$237.99. Al deze genoemde fondsboeken zijn nagezien, goed bevonden en geteekend.

Verslag van den Algem. Kerkel. Penningm. Ds. Meinders: Uitgave \$34.64; ontvangst \$51.68; batig saldo \$17.04. Deputaten naar Nederland: Ontvangst \$369.00; uitgave \$400.00, deze ontbrekende \$31 te voldoen uit de kas voor Buitenl. Zending. Ook deze verslagen nagezien en goed bevonden.

ART. XXV.

Ds. Meinders wil gaarn ontslagen zijn van het Algem. Kerkel. Penningmeesterschap. De Synode bewilligt in zijn verzoek, ZEw. voor gedane diensten bedankend en benoemt Ds. Noordewier voor bedoelde betrekking.

ART. XXVI.

De Penningm. van het stud. fonds vraagt of de studenten, die uit de kas leeren, ook schoolgeld moeten betalen? De Synode oordeelt: Neen.

ART. XXVII.

Broeder J. Gelock brengt in het midden, dat de gem. Springst. jaarlijks slechts 50 dollars als rente voor het gebruik der Collegie-zaal ontvangt. De Synode oordeelt ook dat dit te weinig is en besluit dat de Kerk aan de gem. Springst. jaarlijks als huur voor de Collegie zaal der Theol. School zal betalen de som van \$100.00.

ART. XXVIII.

Ds. Rietdijk verzoekt ontslag als controleur der ontvangen gelden. De Synode stemt dit verzoek toe, erkent ZEW. voor gedane diensten en benoemt in zijn plaats br. P. Heyboer.

ART. XXIX.

Docent Boer vraagt of hij persoonlijk de ex. van DE WACHTER moet voldoen, die in vroegere jaren door ZEW. naar Nederland gezonden waren, ter kennismaking met onze kerk. De Synode antwoordt: Neen. Verder besloten eene regelings Comm. te benoemen en daartoe benoemd Docent G. E. Boer, Dss. J. H. Vos en Hemkes, om bedoelde adressen na te zien en zoo noodig, dan een verschikking te maken.

ART. XXX.

Aangaande vaststelling van den rooster voor de Theol. School voor het volgend schooljaar, wordt bepaald als Comm. te benoemen en benoemd Gelock, Noordewier en Heyboer met de Classikale correspondenten. Deze Comm. rapporteert aan de trustees.

ART. XXXI.

Als lid der Syn. Comm. is herkozen Ds. W. H. Frieling, Sec. L. J. Hulst.

ART. XXXII.

Ds. Noordewier sluit deze Zitting met dankzegging.

VRIJDAGMIDDAG ZITTING.

Na het zingen van Ps. 25: 2, opent broeder W. Ammermann deze Zitting met gebed.

ART. XXXIII.

Ds. Frieling rapporteert als Penningm. voor het fonds van bijbelverspreiding onder de Heidenen te hebben ontvangen de som van \$10.00, en Ds. Noordewier heeft ook voor dat doel aan genoemden penningm. te overhandigen de som van \$2.86. Er wordt voorgesteld en aangenomen, om deze \$12.86 te zenden aan de Commissie, voor de Bijbeltent te Amsterdam, Nederl., omdat die gelden dan overeenkomstig het doel van de gevers worden besteed, vermits daar ook Chinezen, Japannezen en allerlei Heidenen komen, aan wie bijbels uitgelevert worden.

ART. XXXIV.

Er wordt voorgesteld en aangenomen om op een volgende keer als de Synode samenkomt dat dan 's daags te voren de Penningmeesters van al de fondsboeken bij welzijn zullen samenkomen en hunne boeken ter inzage zullen stellen aan het curatorium en trustees, in de jaren waarin geene Synode gehouden wordt, dan tijdens het examen.

ART. XXXV.

Ds. Kuiper verzoekt ontslag als Penningm. voor het Dollarfonds. De Synode staat dat verzoek toe en benoemt als Penningm. voor dat doel, Ds. L. Rietdijk.

ART. XXXVI.

De Commissie voor de Buitenl. Zending rapporteert aan de Zendings Commissie der Chr. Geref. Kerk in Néd. verzonden te hebben de som van \$680.00, aan Ds. Stroeve voor de Theol. School te Veldhuizen in Graafschap Bentheim \$40.00, aan Ds. Frieling voor Buitenl. bijbelverspreiding \$21.25, en nu wordt gevraagd, hoe in dit jaar met dit geld voor de Buitenl. Zending te doen? Er wordt na gehouden discussie besloten om een noot voor de waarde van \$500.00 aan de Zendings Comm. in Nederland te zenden. De dan in die kas blijvende gelden voor de Buitenl. Zending blijven dan vooreerst berusten in genoemde kas.

ART. XXXVII.

Aan de orde wordt gesteld de vraag der Classis Hudson, a) nl., de Synode geve een vasten regel hoe te handelen met hen, die tot de zoogenaamde werkmansvereenigingen behooren en aanzoek doen, om in de gemeente opgenomen te worden, of reeds leden zijn. De afgevaardigde van de Classis Hudson, Ds. H. Tempel, licht de instructie toe en deelt mede, dat de kerkeraad van Rochester het behooren tot al zulke vereenigingen beschouwde als tegen Gods Woord, het Christelijk geweten en het welzijn der Kerk. Na breedvoerige discussies verwijt de Synode naar Art. 65 der Algem. Bepal. en overigens heeft zij behoefte om een afkeurend oordeel, evenzeer over sommige vereenigingen van werkgevers als over sommige werkmansvereenigingen uit te spreken, al is het dat zij geen voor alle gevallen geldende regel kan geven, en dat de opzieners waakzaam moeten zijn tegen al zulke zaken, die blijkbaar in strijd zijn met Gods Woord en de regelen onzer Kerk.

b) Verzoek om tractaten voor de Sabbatscholen onzer jeugd. De Synode raadt de Tractaten van Filippus, (Ned.) aan.

ART. XXXVIII.

Aan de orde komt de instructie der Classis Holland, om de Synode weder samen te stellen als in vroegere jaren geschiedde, en zoo dit te kostbaar zou zijn, dan om de twee jaar Synode te houden. Uit de discussies blijkt dat men wel tot de wijze van vroegere samenstelling zou willen terugkeeren en dan om de twee jaren te vergaderen. Ten slotte wordt voorgesteld, ondersteund en aangenomen: De Vergadering herziet de bepaling der vertegenwoordiging op de Synode en bepaalt, dat zij zal worden gehouden om de twee jaar, en dat gemeenten waar leeraars zijn, twee afgevaardigden en vacante gemeenten een ouderling als afgevaardigde zullen zenden, dan valt het bezwaar van reiskosten weg.

ART. XXXIX.

De kerkeraad der Holl. Chr. Geref. gemeente te Cincinnati verzoekt voor ver aflaggende gemeenten van wege groote kosten vrijheid om, wanneer bij de eerste roeping de consulent tegenwoordig was en voor de roeping bedankt werd, een volgende roeping uit te brengen onder de leiding van den kerkeraad. Het wordt erkend moeilijk te zijn voor ver aflaggende gemeenten om telkens bij het doen van een beroep den consulent te hebben, en ook dat de roeping daardoor zeer kan worden vertraagd. Na gehouden discussie wordt het volgende voorstel aangenomen: Regel is de leiding van een beroep door den consulent, doch in zulk een exceptioneel geval zal men het kunnen doen in correspondentie met den consulent.

ART. XXXX.

Ds. Greve vraagt of de brief geschreven door den Stated Clerk van de T. R. P. D. Church door den scriba der Syn. Comm. of iemand anders ontvangen is? Antw. neen. Dan heeft ZEw. de hartelijke groete over te brengen van bovengenoemde Kerk aan de onze en verwacht dat er vervolgens nog nader schrijven zal worden ontvangen. ZEw. deelt ook mede dat hij naar Clymer, N. Y., geweest is, waar 18 personen, vroeger lidmaten der Ref. Church aldaar, afscheidsacte bij genoemde gemeente hadden ingediend en nu wenschten als eene gemeente onzer Kerk georganiseerd te worden. Er wordt gevraagd: hoe en wanneer en door wien? Deze zaak wordt verwezen naar de Classicale Commissie van Hudson.

ART. XLI.

Ds. Meinders sluit deze Zitting met dankzegging, en na het zingen van Ps. 25: 4, verdaagt de Vergadering tot Maandagmorgen om 9 uur.

MAANDAGMORGEN ZITTING.

Na het zingen van Ps. 68: 14, wordt deze Zitting met gebed geopend door den Praeses:

ART. XLII.

De Praeses leest voor een attest, geteekend door een van de kerkeraaden der gemeenten van Ds. Van Dijke uit Zeeland, Ned. De vraag van den kerkeraad der gemeente Alpine Av. is: hoe ten opzicht van zulk een attest, te handelen, aannemen of niet? Na discussie wordt aangenomen, dat de kerkeraad zoodanig attest aanneme, dan onder-vrage of de betrokkene personen het eens zijn met ons kerkelijk standpunt. Zoo ja, dan zal men hen als leden erkennen.

ART. XLIII.

Er wordt gevraagd of het niet wenschelijk is, om de e. k. Synode als vroeger met de examina in verband te brengen en dan te vergaderen op den 3den Woensdag in Juni '85? Hiertoe wordt besloten. Verder wordt gevraagd, of men bij welzijn weder te Grand Rapids zal samen komen, vermids dan de kosten minder zijn, dan wanneer men in Chicago samen komen zou, aangezien verre weg de meeste afgevaardigden uit Mich. komen. De Vergadering oordeelt het best dat, als de Heere wil en wij leven, men dan weder vergadere te Grand Rapids.

ART. XLIV.

De Praeses acht het zeer wenschelijk dat in een volgende samenkomst de gem. Springst. op een Zondag tijdens na de Synode prediking hebbe door predikanten, die daartoe door den kerkeraad worden verzocht, welk verzoek de Vergadering zeer billijk acht en aan den kerkeraad overlaat wie dan verzocht zullen worden. Ook wordt het wenschelijk geacht dat bij een volgende Synodale samenkomst de dan laatst uit (Ned.) overgekomen predikant in de week een maal in de gem. Springst. predike.

ART. XLV.

Samenkomst der Classes in verband tot de Synode.

Er wordt gevraagd of de Classes in een Synodaal jaar niet in de eerste helft van Mei zouden kunnen gehouden worden, opdat zoo mogelijk alle zaken, die ter Synodale tafel moeten komen, op de Agenda geplaatst kunnen worden. Dit acht de Vergadering zeer doelmatig.

ART. XLVI.

De Vergadering spreekt uit het wenschelijke om weder een jaarboekje van onze Kerk uit te geven.

ART. XLVII.

Aan de orde komt dat, daar de Binnenl. Zendings Commissie af-treedt, er een nieuwe kiezing dient plaats te hebben. Het voorstel wordt aangenomen een nieuwe Commissie te benoemen van vier predikanten, 3 uit de Classes Illinois en Iowa, en 1 uit de Classes Grand Rapids of Holland. Uit de stemming blijkt, dat de gekozen broeders zijn: Dss. T. Van den Bosch, en W. Smidt voor 4 jaren, G. Broene en L. Rietdijk voor 2 jaren. Secundi zijn: H. Bode en R. T. Kuiper.

ART. XLVIII.

Het verslag van de Synodale Commissie wordt voorgelezen en goedgekeurd. Zie bijlage I.

ART. XLIX.

Dss. L. Rietdijk en R. T. Kuiper geven verslag van hunne deputatie naar de Synode te Zwolle, (Ned.) 1882, zie bijlage III.

ART. L.

Daar de tijd voor deze Zitting verstreken is, eindigt Ds. G. Broene met dankzegging.

MAANDAGMIDDAG ZITTING.

Na het Zingen van Ps. 84: 3 opent Ds. Tempel deze Zitting met gebed.

ART. LI.

Er wordt voorgesteld het gehoord verslag der Deputaten aan te nemen en goed te keuren. Daartoe wordt besloten en de Praeses bedankt namens de Synode de Deputaten voor het verslag en den arbeid

door die broeders ten behoeve van de Holl. Chr. Geref. Kerk verricht; In verband hiermede bedanken de Deputaten voor de liefde en het vertrouwen dat de Kerk in hen gesteld heeft, voor de gebeden ten hunnen behoeve opgezonden, en dat, in het bewustzijn van de groote taak met zwakheid volvoerd, de Synode hare blijdschap en tevredenheid over hunne zending uitgedrukt heeft.

ART. LII.

Er wordt besloten het verslag der Afgevaardigden naar Nederland geheel, en een extract uit de Notulen dezer Synode in DE WACHTER op te nemen, en in het Synodaal verslag al de Notulen dezer Vergadering met genoemd verslag. Commissie hiervoor het moderamen dezer Synode.

ART. LIII.

De Deputaten hadden aan de Synode te Zwolle verzocht het oog te houden op de emigratie en als er vele landverhuizers tegelijk Nederland verlieten, of men dan niet een student of proponent mede zou kunnen zenden? De Synode had gemeend niet wel in die zaak te kunnen treden, maar die meer te moeten overlaten aan de waakzaamheid en behartiging van onze Kerk. Men had aan de Synode voorgesteld het groote gevaar dat er voor landverhuizers bestaat vooral in groote steden om van de aloude Geref. Kerk en leer te vervreemden. De Synode raadde aan, (zie Art.— van de Synod. Handel. te Zwolle) eene circulaire te schrijven, die al het noodige dien aangaande bevat en die in de gemeenten in Nederland te verspreiden. Na breedvoerige discussies wordt besloten dat het moderamen dezer Synode een circulaire of gids voor landverhuizers zou schrijven en die ter opname aan te bieden aan de *Bazuin*, *Roepstem*, *Gideon*, *Grensbote*, enz. Ds. Hulst wordt verzocht om zoo nu en dan wenken voor emigranten in de WACHTER te geven.

ART. LIV.

Komt aan de orde de instructie der Classis Grand Rapids: De Synode wordt verzocht haar oog te vestigen op de Binnenl. Zending. Over het uitgestrekte Zendingsveld, alsmede hoe dit het best van arbeiders te voorzien wordt breedvoerig gesproken, en eindelijk komt de Vergadering tot het besluit:

a) De Synode biedt aan Douglas (Dakota) aan haar tijdelijk te willen steunen in het onderhouden van een te beroepen predikant en

het bouwen eener pastorie en dat dan aan haar (Douglas) in overleg met de Zendings Commissie wordt overgelaten een predikant te beroepen, wiens werk in Douglas en ook ten deele te Charles Mix en omstreken zal zijn. Er wordt gevraagd: Hoeveel zal de Synode aan die gemeente aanbieden voor het bouwen eener pastorie? Antw. Renteloos voorschot van \$400.00 voor den tijd van vier jaren. Hoeveel tijdelijk voor tractement? Antw. Als gift jaarlijks \$200.00 tot aan de Synode in Juni 1885.

b) Na de voorlezing van een brief uit de gemeente Oostfriesland, inhoudende verzoek dat de Synode haar met eene kleine bijlage steune om in het onderhoud van een door die gemeente te beroepen predikant te voorzien, besluit de Synode dat verzoek te moeten toestaan met dien verstande, dat de predikant te Oostfriesland dan ook meteen Rotterdam (Kansas) bezoeke, en zoo verstaan biedt de Synode aan de gemeente Oostfriesland tot de volgende Synode Juni 1885 een jaarlijksche bijdrage als gift aan voor tractement de som van \$200.00. Wat verdeeling van arbeid betreft voor den te beroepen predikant zal de gemeente Oostfriesland in overleg treden met de Commissie voor Binnenl. Zending.

ART. LV.

Nu komt aan de orde het beroepen van een Binnenlandsch Zendeling leeraar. Algemeen wordt daaraan behoefte gevoeld. Er worden uit een gros predikanten zes op nominatie gesteld en na de opening der stembrieven blijkt dat tot Binnenlandsch Zendel. leeraar beroepen is Rev. P. Schut, predikant te Kellogsville, Mich. Jaarlijksch tractement \$600.00, vrij van reiskosten en \$150.00 voor het huren van eene woning. In geval van bedanking zal de Binnenl. Zendings Commissie in vereeniging met de Synodale Commissie het oog vestigen op de vijf overgebleven candidaten T. Van den Bosch, P. Ekster, R. T. Kuiper, W. Greve en W. Smidt. De werkzaamheden van den Binnenl. Zend. leeraar worden geregeld door de Binnenl. Zend. Comm.

ART. LVI.

Om de ingekomen brieven uit de gemeente Ackley te onderzoeken en dan de Vergadering met rapport te dienen zijn als Commissie benoemd de broeders L. Rietdijk, T. Van den Bosch en J. Noordewier.

ART. LVII.

Er wordt gerapporteerd dat de Synodale kosten zijn voor de Clas-

sis Grand Rapids \$100.00; voor de Classis Holland \$80.00; voor de Classis Illinois \$45.00; voor de Classis Hudson \$40.00 en voor de Classis Iowa \$35.00.

Deze Zitting wordt met dankzegging gesloten door Ds. H. Van der Werp.

DINSDAGMORGEN ZITTING.

ART. LVIII.

Na het zingen van Ps. 119: 88, wordt deze Zitting met gebed geopend door Ds. J. C. Groeneveld van Ackley.

ART. LIX.

De Notulen der beide vorige Zittingen gelezen en goedgekeurd.

ART. LX.

De Commissie (zie Art. 56) geeft verslag van den inhoud der brieven en een protest uit de gemeente Ackley, vroeger door de Classis Iowa behandeld. Het punt der kwestie was verplaatsing van het kerkgebouw. Er wordt voorgesteld dat de Afgevaardigden heel die omstandigheid zullen toelichten. Ds. Smidt bespreekt, namens de Afgevaardigden uit Iowa en de Comm. uit Illinois, Dss. T. Van den Bosch en G. Broene, die bedoelde Classis te Ackley hadden bijgewoond, breedvoerig die zaak en komt hierop neder, dat de gem. Ackley en de kerkeraad der gemeente, om de ingrijpende kwestie van kerkgebouw-verplaatsing en daaruit ontsane geschillen door de Classis Iowa ontbonden, op nieuw gesticht en een kerkeraad gekozen is. Tien ten Noordoosten van de Kerk wonende huisgezinnen waren opgenomen in de gemeente, en alzoo waren er 22 huisgezinnen voor de verplaatsing, en tien die des tijds niet gestemd en niet geprotesteerd hadden. Na gehouden discussien besluit de Synode geene redenen te kunnen vinden waarom zij zich zou stellen tegenover de behandeling en het besluit der Classis Iowa en de Commissie van Illinois, maar wel om het te bevestigen.

ART. LXI.

Na het zingen van Ps. 134: 3, wordt deze Zitting met dankzegging gesloten door broeder J. Gelock.

ZITTING VAN DINSDAGMIDDAG.

Na het zingen van Ps. 119: 14, wordt deze Zitting met gebed geopend door Ds. B. Mollema.

ART. LXII.

Aan de orde komt het verzoek der Classis van Holland in verband met Art. 42 der Syn. Hand. van '82, namelijk, dat de Synode in hare beraadslaging terugkome op de prediking in de Engelsche taal door broeders uit het Oosten, om langs dien weg ook mede te werken voor het behoud veler jeugdigen voor onze Kerk en de Geref. leer.

Na de noodige bespreking besluit de Vergadering aan de Oostersche broeders het navolgende te schrijven: Onze Synode van 1883 is in hare bespreking terug gekomen op een punt, waarin wij ten vorigen jare nog niet meenden te kunnen treden, namelijk het prediken door broeders uit u onder ons in de Engelsche taal. Doch bij nadere bespreking waardeeren wij zeer dat aanbod van u en gaarn zouden wij zien, dat gij in overleg met de kerkeraden van Grand Rapids aan dat verlangen gevolg wildet geven.

ART. LXIII.

Ter tafel komt het verzoek van Ds. Hemkes om een anderen Redacteur voor DE WACHTER te benoemen, aangezien hij te veel arbeid heeft, om zijne zorg behoorlijk aan DE WACHTER te wijden. Na gehouden discussie besluit de Synode dat de tegenwoordige Redacteur zal aan blijven, maar dat hem tot verlichting in dien arbeid twee broeders als vaste medewerkers ter zijde gesteld zullen worden. Tot vaste medewerkers worden gekozen, Dss. L. J. Hulst en R. T. Kuiper. Ds. Hemkes geniet voor de werkzaamheid een jaarlijksch honorarium van \$125.00, en de beide broeders ieder \$100.00.

ART. LXIV.

Aan de orde is de lezing van eenige brieven a) een van de Holl. Chr. Geref. gem. van Pella, inhoudende bezwaar tegen de opname van Ds. J. I. Fles als leeraar in onze Kerk te Zeeland, omreden de onschriftmatige zienswijze, in betrekking tot sommige punten over de Eschatologie, in zijn vraagboek, door den druk algemeen gemaakt, niet publiek herroepen is.

Besloten, Omreden ZEW. de Classis Holland in dezen voldoening

gegeven heeft, dat de Synodale Scriba een verklarend schrijven richtte over bedoelde omstandigheid aan den kerkeraad van Pella.

b) Brief van Alto, inhoudende aanvraag dat onze Kerk voor die gemeente collecteere tot verkrijging van een kerkgebouw. De Classis Illinois adviseert eene collecte voor genoemd doel toe te staan. Er wordt besloten, dat naardien de broeders Douwstra en Noordewier er eene classisbeurt zouden waarnemen, zij na onderzoek aan den Consulente G. Broene zouden kennis geven ten einde, indien noodig, een algemeene collecte aanbevolen zou worden.

c) Brief van Cincinnati of de Synode niet aan de gemeente Cincinnati zou kunnen schenken de verschuldigde \$40.00 als schoolgeld, en dan nog een jaar daarvan vrij te laten, aangezien zij nu weder een leeraar wenschten te beroepen. Er werd besloten die \$40.00 te schenken.

d) Van Oostfriesland. Deze gemeente had van de Classis Iowa verzocht twee classisbeurten, en deze waren goedgunstig toegestaan. Een was waargenomen en een was de Classis nog schuldig. Oostfriesland vraagt volvoering van de belofte. De afgevaardigden van Iowa geven verslag. Ds. H. Bode moest nog een beurt waarnemen, zou heengaan en was door huiselijke omstandigheden verhinderd. Nu was ZEW. er heen. De Synode rekt daarmede de zaak in orde, en verwijst haar verder naar de Classis Iowa.

ART. LXV.

Aan de orde komt een instructie der Classis Grand Rapids: Of het wel overeenkomstig de kerkorde is, wanneer een lid der gemeente onder censuur zijnde en zijn lidmaatschap opzegt, daardoor geacht wordt buiten het bereik der kerkelijke behandeling te zijn? De Synode besluit om voor als nog te blijven bij wat dienaangaande bepaald is, (zie Art. 65 der Algem. Bep.) nl., "de kerkeraad kan aan zulke te beklagen personen niets meer doen, omdat zij zich buiten de Kerk gesteld hebben."

ART. LXVI.

De Classis Holland vraagt, dat de Synode haar gevoelen uitspreke, of D. M. zijn kind ten doop mag houden. Overeenkomstig de inlichting die gegeven wordt, was D. M., vroeger 17 jaar oud zijnde, in ongeoorloofde gemeenschap geweest met een meisje, en tegen zijn wil door een lawyer gedwongen haar te huwen, of \$500.00 te geven, of

naar Jackson in de States prison te gaan. Hem werd te gelijker tijd door den lawyer gezegd, dat indien hij haar huwde en na het huwelijk een zeker bepaalden tijd niet met haar leefde, zijn huwelijk met haar door de staatswet ontbonden kon worden. Zoo had hij gedaan en toen werd later dat huwelijk door de wet als niet wettig verklaard. De kerkeraad te V. beschouwt dat huwelijk evenzeer onwettig en verklaart beschreven gemeenschap als hoererij. De betrokken persoon zou hiervan belijdenis doen op kerkeraad en in het openbaar. De persoon van wien hij ontbonden was, huwde een ander en D. M. huwde later ook een ander. Nu heeft hij uit het dusgenoemde tweede huwelijk een kind en de vraag is of hij dat ten doop mag houden? De Synode meent dat dat eerste huwelijk van D. M. wettig was en mitsdien mag hij zijn kind niet ten doop houden.

ART. LXVII.

De Classis Holland vraagt hoe te moeten handelen met betrekking tot N. N. te N., huisvrouw van N., die zegt een man in Nederland om overspel te hebben verlaten? De kerkeraad van N. N. had geïnformeerd bij wel ingewijden, waar N. N. vroeger met den door haar verlaten man woonde. Uit die informatie blijkt, dat iedereen in die plaats wel de gedachte had zooals de vrouw mededeelde, zonder dat er eigenlijk iemand was, die zeggen kon het klaar te kunnen bewijzen.

Na discussie wordt het volgende besloten: de Synode oordeelt, dat de vrouw, die na belijdenis *hiervan*, dat zij haar man had verlaten zonder door den wereldlijken rechter van hem gescheiden te zijn, als lidmaat der gemeente te N. N. aangenomen was, lidmaat kan blijven, maar dat den kerkeraad wordt aanbevolen, om te zien, dat de vrouw rechterlijk van den vorigen man gescheiden worde.

ART. LXVIII.

De Synode overwege of het niet goed zou zijn, om met het oog op Duitsche gemeenten onzer Kerk, middelen in het werk te stellen, dat zulke gemeenten in de toekomst ook met Duitsch sprekende leeraars verzorgd worden. Den Afgevaardigden van Iowa is door die Classis in last gegeven, om na toelichting in betrekking tot die aangelegenheid het volgend voorstel te doen: "Dat de Synode eene Commissie aanstelt, om te onderzoeken in hoe verre Duitsche gemeenten voordeel kunnen hebben van de School te Veldhuizen, Graafschap Bentheim." Tot onderzoek daarvan benoemt de Vergadering de Synodale Commissie.

ART. LXIX.

De Classis Grand Rapids vraagt om in Art. 59 der Algem. Bep. de uitdrukking, "voor zoover gij dezelve geleerd en beleden hebt," te veranderen in, "die gij geleerd en beleden hebt." Na eenige discussie besloten om bij de vragen, zooals zij nu zijn, te blijven.

ART. LXX.

Als Afgevaardigden onzer Kerk naar de Classis te Hackensack, te houden in Oct. '83, gekozen de broeders E. Van der Vries en W. Greve.

ART. LXXI.

Er wordt gevraagd of men met betrekking tot het houden van de Feestdagen niet overal op een gelijken voet komen kan?

De Synode oordeelt het best, dien aangaande, bij de bestaande orde te blijven.

ART. LXXII.

In betrekking tot den nieuw benoemden Docent, wordt gevraagd, welk departement in den beroepsbrief genoemd moet worden, waarin door ZEw. zal worden onderwezen? Antw. Dit wordt aan het curatorium overgelaten in overleg met de Docenten.

ART. LXXIII.

Er wordt voorgesteld en aangenomen om de nog overgebleven exemplaren der Algem. Bep., waarin ook de Nahandelingen der Synode evenzeer als de kerkorde van Dord van 1618-19, en de 5 Art. tegen de Remonstranten opgenomen zijn, in den Handel verkrijgbaar te stellen voor slechts 20 cent.

ART. LXXIV.

AFSCHEIDSREDEN.

Daar er geene zaken meer aan de orde zijn, spreekt de Praeses zijne erkentelijkheid uit aan den Vice-praeses, den Scriba en Adjunct-scriba, en Docent en alle Afgevaardigden. ZEw. zegt:

WAARDE BROEDERS!—Aan het einde onzer beraadslaging gekomen, vinden wij—gij zult daarvan overtuigd zijn—ruime stof tot dank, maar tevens gelegenheid ter verootmoediging.

Dank allereerst aan God, Die ons hier saamriep, en in den arbeid

van een vijftal drukke dagen kracht en frischheid verleende om hem ten einde te brengen.

Er zijn onderscheidene besluiten genomen, die, als God ze achtervolgt met zijn' zegen, kunnen strekken tot heil der Kerk. Wij voelden ons onder de kracht der waarheid, en in het geloof eenmaal den heiligen overgeleverd. De orde, en—zoo wij niet anders weten—ook de liefde bleef bewaard, al was het dat de zienswijzen soms moesten verschillen. De Heere was nog in ons midden en toonde bemoeiingen met ons te maken. Vandaar dat wij ons in voorwaartsgaande richting mochten bewegen. Vooral in de aangelegenheden van de Theologische School en der Binnenlandsche Zending kwam dat uit. Ruste er de goedkeuring des Heeren op!

Dank ook hebben wij voor elkaar. Namens de Synode betuig ik onze erkentelijkheid aan den Scriba en zijn Adjunct, voor al den arbeid, dien zij met zooveel geduld als naarstigheid hebben volvoerd. Dank aan den Vice-praesident, die mij getrouw ter zijde bleef; aan den Docent voor zijne praeadviesen en overige hulp.

Dank aan de Afgevaardigden voor hunnen arbeid, voor het geduld en den steun, waarmede ze den voorzitter tegemoet kwamen; ook dank aan andere broeders, schoon ze in het nachtelijke uur hier niet meer mogen zijn, voor de hulp in 't een en ander der Synode verstrekt.

Tevens vinden wij echter in ons volbracht werk aanleiding tot verootmoediging. Vooral past ze aan hem, dien ge tot uw voorzitter koost. Het is wel niet noodig van zijne zwakheden in 't bizonder te gewagen; hemzelf zijn ze bekend, en u zullen ze niet verborgen zijn gebleven. Daar gij echter toondet geduld met hem te kunnen oefenen, verzoekt hij des te vrijmoediger vergeving, indien hij, zonder zijn wil, iemand beleedigd mocht hebben. Ook bij ulieden zal de gelegenheid ter verootmoediging niet geheel ontbreken, en tesamen moeten wij ons overtuigd houden, dat er niet altoos de gewenschte helderheid in ons betoog was; de zucht tot spreken of ook tot zwijgen soms buiten de maat raakte, en zelfs staande de Vergadering moest het ons duidelijk worden, dat wij ook hier toonden nog feilbare menschen te zijn.

God vergeve onze zonden, verschoone onze gebreken, en bekroone, ondanks al onze onvolkomenheid, dezen arbeid met zijn zegen.

Vaarwel Broeders! Keert terug tot de uwen, de gemeenten uwer zorge aanbevolen, en de bezigheden in Gods Koninkrijk u toegewezen.

Hij zegene uwen vlijt en doe u een rijken oogst inzamelen voor uwen hemelschen Zender. Nog dikwijls—dit wensch ik u en mijzelf toe—brenge Hij ons weder tesamen tot hetzelfde doel, en met een ruimen zegen dan nu of voor dezen. Maar is dat niet zoo, neemt Hij er uit ons weg, voor Juni 1885 is ten einde gespoed, dan doe Hij ons eindelijk vergaderd worden in de Gemeente der volmaakt rechtvaardigen en voor den troon des Lams, dat geslacht is en ons Gode gekocht heeft met zijn bloed.

ART. LXXV.

Ook de Afgevaardigde van Ridott, Ds. Smidt, verzoekt nog een woord te zeggen, dat hem op zijn hart ligt. Bij de opening der Synode was hem door den Praeses ook het welkom toegeroepen, zonder dat hij toen ruimte vond om daarvoor zijn erkentelijkheid uit te drukken. Hij spreekt nu zijn blijdschap uit daarover dat het welkom, door den Praeses hem toegeroepen, door de Vergadering zoo beleefd en welmeenend in daden bevestigd is. Hij heeft nieuwe blijdschap en nieuwe sterkte ontvangen, en verheugt zich deze Vergadering te hebben mogen bijwonen.

ART. LXXVI.

De Synode verdaagt tot Woensdag den 3den Juni '85 bij welzijn en na het zingen van Ps. 72: 11, wordt de Synode ge-eindigd met dankzegging aan den Heere door den Praeses Ds. J. H. Vos.

BIJLAGE I.

Verslag van de Synodale Commissie aan de Synode, die gehouden zal worden te Grand Rapids, Mich., Mei 28, e. v. d. 1883.

EERW. BROEDERS IN DEN HEERE!

1. Uwe Vergadering had vorigen jare als Afgevaardigden onzer Kerk, naar de Synode der Christel. Geref. Kerk in Nederland benoemd de broeders L. Rietdijk en Docent G. E. Boer. Laatstgenoemde broeder werd echter wegens omstandigheden verhinderd te gaan, tengevolge waarvan zijn Secundus, Ds. R. T. Kuiper, mede de reis derwaards moest aanvaardden. Hadden genoemde broeders in last om in overleg met het collegie van Docenten en andere broeders, om te zien naar een broeder, die in onze Kerk als Binnenlandsch Zending Leeraar zou kunnen dienen en zoo mogelijk te beroepen, zoo hebben toch, overeenkomstig hun verslag aan uwe Commissie, die pogingen geene gevolgen gehad. Bij hunne terugkomst ontving de Commissie het navolgend schrijven. (Brief van de Afgevaardigden.)

AAN DE SYNODALE COMMISSIE DER HOLLANDSCHE CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK IN DE VEREENIGDE STATEN VAN N. A.

EERW. EN GELIEFDE BROEDERS IN CHRISTUS, HEIL!

De Deputaten, benoemd door de Synode onzer Kerk in 1881, en gezonden door onze jongste Synode 1882, door de goede hand onzes Gods behouden in het Oude Vaderland aangekomen, hebben het genoegen gesmaakt vriendelijke en broederlijke bejegeningen te genieten, waar zij kwamen, ook in het midden der broeders op de Synode der Christ. Geref. Kerk in Nederland vergaderd te Zwolle, Aug. 15-30., j.l. De goede geest en strekking die zich in genoemde

Kerk kenmerkte, en de innerlijke waarde en bloei waarmede God haar begunstigd heeft, te aanschouwen, was waarlijk verblijdend voor onze Deputaten. Zij zullen D. V. verslag geven van hunne verrichtingen, enz., op e. k. Synode onzer Kerk in haar e. k. Vergadering, 1883. Eene zaak aan uwe Commissie mede te deelen en ter uwer overweging voor te leggen is ons eene behoefte, naml., de zaak "het roepen van een Binnenlandschen Zending." Het is u bekend, dat onze jongste Synodale Vergadering, doordrongen zijnde dat een Binnenlandsche Zending, in plaats van br. T. v. d. Bosch, eene dringende behoefte is, besloot—zie Art. 65, Not. Junij 1882—het roepen van eenen broeder in Nederland voor onze Kerk als Binnenlandsche Zending in America in handen der Deputaten te stellen, waartoe dan ook de beroepbrief door de Deputaten in Nederland is ontvangen in het laatst van Juli.

Het strekt ons tot leedwezen u te moeten berichten dat uwe Deputatie *niet tot het roepen* van eenen Zending heeft kunnen besluiten; niettegenstaande de best mogelijke middelen zijn gebruikt en wij er in geslaagd zijn, om aan de begeerte onzer Synode te voldoen. Uwe Deputatie heeft gelegenheid begeerd die is ook verleend, om die zaak aan het Collegie der Eerw. Docenten der School te Kampen voor te stellen, met verzoek dat genoemd Collegie Docenten ons eenige namen van Predikanten zou opgeven; de belofte werd gedaan, de Docenten zouden in overweging nemen en zoo spoedig mogelijk den uitslag ter onzer kennis brengen. Die Vergadering met de Docenten vond plaats Juli 12. Tot op Augustus 6, was nog geen antwoord van de Docenten ontvangen. Ook raadpleegden wij predikanten, doch zonder dat de Kerk er door bevorderd kon worden. Want die door den eenen aanbevolen werd, werd door eenen anderen ontraden. Intuschen had een uwer Deputaten kennis gemaakt met den Eerw. Heer *John*, Predikant der Christel. Geref. Gem. te Zwartewaal, Zuid-Holland. ZEw. scheen daartoe wel een geschikt persoon te zijn. Na overleg besloten wij aan de Docenten te vragen wat zij over genoemden *Ds. John* dachten. In antwoord op die vraag per brief aan het Collegie der Docenten gezonden, ontvingen we het antwoord. De Docenten konden ons niemand aanwijzen. Wat *Ds. John* betrof daarover kon men niets zeggen, want ZEw. aan de meesten onbekend was. Dus naderde de tijd der Synode te Zwolle, en had uwe Deputatie nog niets kunnen doen. Velen zijn geraadpleegd, zoowel Docenten als Predikanten, doch bij alles bleek het, dat wij de vrijmoedig-

heid niet vonden om iemand als Binnenlandschen Zending te roepen. U vraagt misschien, wat ons oordeel over Ds. *John* is. Daarop dient tot antwoord: Hetgeen in ZEw. wenschelijk als Binnenl. Zending is en ons genegen deed zijn ZEw. te roepen. ZEw. is een man in de kracht des levens—wellicht 40 jaren—heeft een klein gezin, 2 kinderen, dus 4 in getal, is een Duitscher van geboorte. Duitsch zou in het reizen gemakkelijk zijn en ook dienen om onder Duitschers en Oostvriezen in 't verre Westen te arbeiden. Is een man die vlug is en juist gepast om onder het volk te arbeiden, want dat zijn leven is, daarbij in Duitsch en Hollandsch duidelijk en wel bespraakt. Is voorheen Zending onder de Duitschers in Nederland geweest, heeft zich later—sedert eenige jaren—met de Christel. Geref. Kerk in Nederland vereenigd, is een harer Predikanten en blijkt op kerkelijk standpunt in Nederland vast te staan; heeft met vrucht de gem. te Vlis-singen gediend en is nu een gezegend predikant voor de gem. Zwartewaal die voor zijn komst bijna te niet was gegaan en nu in een vooruitgaanden staat is. Ook geeft men in ZEw's omgeving—zijn Classen broeders, een goed getuigenis van hem en is algemeen gerespecteerd en bemind. ZEw. heeft eene goede reputatie. Nu wat ons bezwaar veroorzaakte en verhinderde om eene roeping uit te brengen.

1. Om dat er geen gelegenheid bestond om iemand anders dan Ds. *John* te vinden, was die kring ons te klein.

2. Had men in 't gemeen weinig kennis van ZEw. in die Kerk, omrede ZEw. nog maar weinige jaren er toe behoorde.

3. Had men wel wat vrees—en wij waren er ook niet van ontdaan—of hij in America wel zoo hecht zou staan als in Nederland.

4. Is hij volgens het getuigenis, dat gegeven werd van die hem kennen, niet begaafd met veel kennis en is ook geen studeerend mensch. Indien hij in eene gemeente werkt, zal plaatsverwisseling om de paar jaren wel wenschelijk zijn; ook dat was ons een hinderpaal.

5. Verklaarde ZEw. mij dat hij voor het tegenwoordige niet gaarn eene roeping zou ontvangen—terzijde was onze zaak en dat men aan ZEw. dacht, (ik weet niet wel hoe) ter zijner kennis gekomen.

Omrede hij nog maar zoo kort in Zwartewaal is en daar met vrucht kon arbeiden. Daarom oordeelden wij dat het roepen voor het tegenwoordige met het oog op die verklaring vruchteloos zou zijn.

Tengevolge van het bovengemelde is het de begeerte deze zaak

aan uwe beoordeeling in vereeniging met de Binnenl. Zending Comm. over te geven. Hopende, dat u hiervan genoemde Commissie in kennis stellende, en in vereeniging en samenwerking deze zaak behartigende, voorspoedig moogt zijn in het verkrijgen van eenen Zending volgens de ernstige begeerte der jongste Synode. Ten einde de aanvankelijke vruchtbare arbeid, door br. v. d. Bosch verricht, moge worden voortgezet door eenen waardigen opvolger, tot zegen van het Gods Rijk op aarde en onze gemeenschappelijke blijdschap. Door de goedertierenheden des Heeren zijn we in welstand Sept. 24, j.l., na eene reis van 15 dagen te New York gearriveerd. Gode zij dank! voor Zijne genade.

Na hartelijke broedergroete namens de Deputatie, ben ik uwe dienstw. dien. en broeder in Christus!

L. RIETDIJK.

PATERSON, Oct. 12, '82.

2. Was door u aan uwe Commissie in last gegeven, om te onderzoeken naar den gezondheidstoestand van Ds. S. Baron, tijdelijk emeriteerd en wonende bij Pella, Iowa, zoo heeft de Commissie een onderzoek ingesteld bij den kerkeraad van Pella en daarop een schrijven ontvangen, en geeft hierbij het ontvangen schrijven aan de Syn. over.

3. Dan hebben we een brief ontvangen onderteekend door sommige leden van de Holl. Chr. Geref. gem. Ackley, Iowa, houdende bezwaar tegen handelingen van den kerkeraad aldaar en de Classis Iowa, die ter Synodale tafel gebracht wordt.

4. Verder ingekomen een brief van de gem. Oostfriesland. Inhoud vervulling van een Classis-beurt door de Classis Iowa.

5. De Schriftelijke gemeenschap met de Buitenlandsche Kerken onderhouden.

6. Ook geeft uwe Commissie te kennen, dat ingevolge eener opmerking van Mr. Garveling, Trusteeslid onzer School, dat in de Incorporatie-wet van onze Kerk eene drukfout ingeslopen was, welke niet in de door de Classis goedgekeurde copy voorkwam, (in de copy stond namelijk "property" waarvoor in de gedrukte wet "proper" gelezen werd,) zij in overleg getreden is met de Classes Holland en Grand Rapids, dat in naam der beide Classes aan Mr. Garveling is opgedragen om bedoelde fout door de staatswetgeving te doen wegnemen. Bedoelde omstandigheid passeerde het Huis van vertegenwoordigers

en den Senaat te Lansing en is alzoo genoemde fout in onze kerkwet weggenomen.

7. Aangezien Mr. Garveling een onderzoek ingesteld heeft en in kennis is met de kerkincorporatie-wetten van andere Staten als New Jersey, Ohio, Illinois, Iowa, Kansas, Nebraska en Dacota, in welke Staten de gemeenten zoo georganiseerd kunnen worden, dat haar met twee-derde meerderheid de property gewaarborgd wordt, zoo kwam het der Commissie in overleg met de Trustees goed voor en werd Mr. Garveling verzocht van een en ander een kort verslag in te dienen in uwe Vergadering.

Met de bede, dat de Heere met het licht en de genade des Heiligen Geestes in het midden van uwe Vergadering moge wezen, zijn we enz.

Namens de Comm. voorn.

GRAND RAPIDS,	{	W. H. FRIELING, <i>Preases.</i>
GRAAFSCHAP,		R. T. KUIPER.
VRIESLAND,		G. HEMKES, <i>Scriba.</i>

Mei 1883.

BIJLAGE II.

Ingevolge een besluit van de Classis Grand Rapids van de Hol. Chr. Geref. Kerk in Amerika, gehouden den 1 Nov. 1882, met medewerking van eene Commissie uit de Classis Holland dierzelve Kerk, waarin bepaald was om met afgevaardigden van eenige van de Dutch Ref. Church afgescheidene gemeenten te handelen over hunne aansluiting bij de Holl. Chr. Geref. Kerk, waartoe zij verzocht hadden.

VERGADERING GEHOUDEN TE GRAND RAPIDS, DEN

14 NOV. 1882.

ART. I.

Ter eener zijde tegenwoordig uit de Classis Grand Rapids:

Ds. J. H. VOS,
Ds. J. NOORDEWIER,
Ds. E. v. D. VRIES,
OUD. GELOCK.

Uit Classis Holland:

Ds. G. HEMKES,
Ds. H. v. D. WERP,
Ds. R. T. KUIPER,
OUD. P. HEIBOER.

Ter andere zijde:

Uit de gemeente Grand Haven,
" " " Grand Rapids,
" " " Zeeland,
" " " Drenthe,
" " " Montague,

Ds. R. DUIKER,
Ds. L. J. HULST,
OUD. J. LAHUIS,
" A. LANNING,
" J. MEIDEMA.

ART. II.

Op voorstel van Ds. Kuiper wordt Ds. J. H. Vos met algemeene stemmen tot Praeses benoemd, die deze betrekking zich laat welgeval-
len, en daarop laat zingen Ps. 25: 2, en de Vergadering opent met ge-
bed.

ART. III.

Op voorstel van den Praeses wordt Ds. Kuiper tot Scriba verko-
zen, die insgelijks deze betrekking aanvaardt.

ART. IV.

Omdat Docent Boer les gaf in de collegiezaal, was men vergaderd
in de kerkeraadskamer. Een der studenten komt binnen en vraagt of
Dss. Boer en P. Schut deze Vergadering mogen bijwonen, wat gaarne
wordt toegestaan.

ART. V.

Ds. L. J. Hulst staat op en deelt mede dat hij en zijne medebroer-
der deze samenkomst hadden verlangd, ingevolge een besluit van
eene Vergadering van Afgevaardigden uit acht van de Dutch Ref.
Church afgescheiden gemeenten, die den 26 Oct. j. l. te Grand Rapids
was gehouden, en waar zes van die gemeenten besloten hadden zich
bij de Holl. Chr. Geref. Kerk in Amerika aan te sluiten; dat zij wel
wisten op welk eene wijze die Kerk genegen was, afzonderlijke ge-
meenten in hare gemeenschap op te nemen, maar daar zij van het begin
hunner scheiding af in vereeniging met elkander hadden gehandeld,
wenschten zij nu ook tesamen opgenomen te worden, en hadden zij
een ontwerp, bevattende de manier waarop zij die opname verlangden
in de gemeenten besproken en op de Vergadering te Grand Haven

goed gekeurd; dat zij nu gaarne aan de Classicale Commissie wilden aanbieden met verzoek om daarnaar in de opname behandeld te worden. Hij merkt echter op dat waarschijnlijk door misverstand, eene van die zes gemeenten t. w. East Saugatuck of Fijnaard, was uitgevallen en reeds bij de Classis Holl. was ingelijfd, doch dat de Afgevaardigden van de andere vijf gemeenten ook dezen morgen nog weder waren samen geweest, en besloten hadden bij het te Grand Haven genomen besluit te blijven, en dus gemeenschappel. opname volgens hun ontwerp verzochten. Hij geeft daarop hun ontwerp over, hetwelk luidt als volgt:

ARTIKELN VAN VEREENIGING.

Wij ondergeteekenden als opzieners der gemeenten, die in den jongsten tijd de Dutch Ref. Church hebben verlaten, om bekende reden, bieden door dezen onze vereeniging aan met de Holl. Chr. Geref. Kerk alhier, op de volgende gronden:

a. De Nederl. Gel. belijdenis der Heidelb. Catechismus en de leerregels van Dordrecht, 1618—19, zijn beide onze en uwe standaards en de liturgie en kerkorde van Dordrecht bij de Chr. Geref. Kerk in Nederland in gebruik, regelen beide onze en uwe gebruiken, zoodat wij in den grond *een* zijn.

b. Uw vroeger heengaan heeft in het oog van sommigen onzer de litteekenen der onvolmaaktheid en ons langer vertoef in de Dutch Ref. Church, wordt door sommigen uwer ongunstig beoordeeld. Wij stellen voor te vergeten hetgeen achter is en ons te strekken naar hetgeen voor is, zonder op iets van het verledene terug te komen.

c. Er bestaat zeer natuurlijk zoo hier en daar een en ander verschil in den vorm of de manier van doen, doch wij stellen voor al die dingen, die toch niet den grondslag onzer vereeniging raken, aan de wijsheid der plaatselijke gemeenten over te laten, niet twijfelende of de tijd zal dat verschil weldra afsijten.

d. Plaatsen waar beide wij en gij gemeenten hebben, die elk een leeraar kunnen onderhouden, daar blijven beide gemeenten voortbestaan als twee leden van het geheel, waar een van beide eene gemeente, de andere slechts losse leden heeft, daar zoeken wij de losse leden met de bestaande gemeente te vereenigen.

GELIEFDE BROEDERS!—Wij hebben onze gemeenten deze artikelen van vereeniging voorgehouden, en deze hebben dezelve goedge-

keurd en toestemming gegeven om op deze gronden met u tot een lichaam te worden verbonden. Wij hopen dat gij evenzeer verblijft zult zijn met onze toetreding als wij begeerig zijn om op gezegde gronden te worden ontvangen van u. Bij dit aanbod behoeven wij slechts eene aanneming en wij zijn *een*, tenzij men eene of andere vorm van huldiging verkieze.

Hetwelk doende de kerkeraden der gemeenten Coldbrook, Grand Haven, Zeeland, Drenthe, Montague.

ART. VI.

Na het verlangen en de voorstellen der broeders gehoord te hebben, oordeelen de Classicale Commissien het noodig dat ook zij, *voor* zij verder met de broeders onderhandelen, afzonderl. vergaderen, om met elkander te overleggen in hoever zij vrijheid hebben om aan het verzoek van de broeders toe te geven.

ART. VII.

Daar intusschen de collegiezaal ontruimd was, gaan de leden der Classicale Commissien daar vergaderen, terwijl de andere broeders in de kerkeraadskamer blijven, en zeker was dit goed en bevorderlijk voor eene meer biddende behartiging van de zoo gewichtige taak.

ART. VIII.

De beide Classicale Commissien nu mede geadsisteerd door Docent G. E. Boer en Ds. P. Schut vergaderd zijnde, vinden er ernstige discussien plaats, waaruit bleek, dat allen het gewicht en belang der zaak beseften, maar niet dadelijk eenstemmig dachten over den gedragslijn die men in dezen critischen toestand had te volgen. Want,

a. Eenige der broeders oordeelen in de opname der vijf gemeenten niet anders te mogen handelen dan hun door de Synode dezes jaars was voorgeschreven, dat men het niet of bezwaarlijk zou kunnen verantwoorden als men het op eene andere wijze deed, en dat in afwijking van de voorgeschreven regel zeer ligt moeilijkheid in de eigen gemeenten onzer Kerk zou kunnen veroorzaakt worden, zoodat zij gaarne zouden zien dat de broeders zich bij hunne aansluiting aan die bepalingen onderwierpen, en zoo zij dit niet mochten kunnen doen, zouden zij de verdere onderhandeling met hen lieden willen zien uitgesteld tot de eerstvolgende Synode, opdat die zich daaromtrent nader verklaarde of met de broeders besliste.

b. Anderen meenden dat de Commissien vrijheid hadden om met

de broeders te handelen en zoo mogelijk de zaak te beslissen, omdat de omstandigheden veranderd waren, daar de broeders, die de opname begeerden, nu niet kwamen als afzonderlijke gemeenten, gelijk de Synode bij het nemen van haar besluit haar beschouwde, maar als onderling vereenigd en als zoodanig nu in gemeenschap met elkander wenschten opgenomen te worden, waarvoor de Synode geene bepalingen had gemaakt zoodat er derhalve ook geen voorschrift overtreden werd.

Ja, men stelde zich voor dat als de Synode thans zat en over het nu voorkomend geval had te oordeelen, zij geen bezwaar zou maken om het verzoek der broeders toe te staan, en dacht daarom juist in den geest der Synode te zullen handelen als men zich schikte naar de veranderde omstandigheden, als slechts de groote hoofdzaak in het oog werd gehouden en aan de waarheid en het wezenlijk belang der Kerk niet te kort werd gedaan.

c. Na breedvoerige bespreking waaraan allen deel namen, kwam men eindelijk overeen:

1. Eerst de broeders te vragen, waarom hunne gemeenten niet hebben kunnen besluiten toe te treden volgens de bepaling der Synode der Holl. Chr. Geref. Kerk dezes jaars? en

2. In geval de redenen die zij daarvoor opgeven gewichtig genoeg voorkomen, of niet weggenomen kunnen worden, dat men dan weer in Committee zal vergaderen om te bespreken en te beoordeelen of die gemeenten op eene andere wijze op te nemen zijn.

ART. IX.

De broeders werden binnen geroepen, waarbij nu ook Mr. Keppel van Holland, B. Veneklaassen van Zeeland, P. Koster van Coldbrook, H. Heeringa van Fijnaard, East Saugatuck, plaats nemen.

Mr. Keppel neemt eerst het woord en zegt dat hij niet Afgevaardigde noch van de Vergadering van Grand Haven (26 Oct. l.l.) noch van de gemeente te Holland is, maar alleen uit belangstelling de Vergadering wenscht bij te wonen; hij vraagt of hem dit vergund wordt. Niemand heeft er iets tegen, maar meer dan een verklaren dat het hun zelfs genoeg doet en heeten hem en de andere broeders met de Afgevaardigden welkom.

De Praeses doet nu aan de broeders Afgevaardigden de vraag, (Art. 8, letter c, No. 1:)

Ds. Hulst antwoordt, dat het niet was omdat men eenig bezwaar

had tegen den inhoud der 6 vragen, die bij de opname zouden moeten gedaan worden, maar omdat men wist dat de vertooning, die volgens het Synodaal besluit voor en bij de opname moest gemaakt worden, velen der hunnen wat vreemd zoude voorkomen en tegenstaan, b. v. Dat twee Zondagen te voren tweemaal afkondigen en dan vragen aan de gemeente leden, of zij die en die met name genoemde ouderlingen voor hun wettigen kerkeraad erkenden, enz.? Hieraan, had men vernomen, stieten zich sommigen. Men vreesde dat zelfs eenigen daarom zouden terug blijven, en daar men dacht dat dit bezwaar maar tegen eene geringe vormelijkheid bestond waarin ligt wat toe te geven kon worden, hadden zij het ietwat anders voorgesteld, zonder dat daardoor, zoo zij dachten, aan de groote hoofdzaak iets werd te kort gedaan.

ART. X.

Hierop volgen nu weer eenige discussien over en weer, en nu bleek het dat enkele van de vijf vertegenwoordigde gemeenten nog niet eens voldoende waren voorbereid, om van daag beslissend te kunnen handelen en de vereeniging tot stand te brengen. Dit geeft aanleiding tot een voorstel en besluit om andermaal in Committee te vergaderen.

ART. XI.

De broeders weer naar de kerkeraadskamer vertrokken zijnde, worden na eenige bespreking in de Vergadering der Classikale Commissien twee voorstellen in stemming gebracht:

a. Moet de verdere behandeling dezer zaak verdaagd worden tot de Synode in het volgende jaar.

b. Of zal men voortgaan om met de broeders over eene gewijzigde manier van opname te handelen? Het tweede voorstel wordt aangenomen en de broeders worden weer binnen geroepen.

ART. XII.

De broeders weer gezeten zijnde, wordt hun door den Praeses medegedeeld dat de Commissien genegen zijn met hen in nadere onderhandeling te treden, mits, dat geest en strekking van het Synodale besluit van April 26 en v. d. dezes jaars daarbij in het oog worden gehouden. De Praeses vraagt: Zijt gij het met de zes vragen in het Synodaal besluit onzer Kerk eens? Op het antwoord: "Wij hebben er niets tegen," doet hij ten overvloede iedere vraag afzonderlijk en

wordt bevestigend geantwoord. Ds. Hulst en Ds. Duiker antwoorden en de andere broeders gaven adhaesie.

ART. XIII.

Nadat nu nog was opgemerkt dat bij de beslissende opname ook volgens de Art. 82 van onze Synodale Bep., betrekkelijk leeraars die van andere genootschappen wenschen over te komen, en vooral met betrekking tot hen die vroeger bij onze Kerk gediend hebben, moet gehandeld worden, en die Artikelen waren voorgelezen, wordt nu gesloten:

a. Dat de Afgevaardigde broeders tot hunne gemeenten teruggekeerd, de punten waarin wij overeengekomen zijn hunne gemeente zullen voorleggen en pogen om ook hare toestemming te verkrijgen; dat de kerkeraden dan in haar naam verder met de Commissien kunnen handelen, en dat dan Afgevaardigden van eenen behoorlijken lastbrief van hunne respectieve kerkeraden voorzien, weer met de Classicale Commissien samen komen te Grand Rapids op den tweeden Dinsdag in December e. k., om de opname voor goed te beslissen.

De Scriba zal zorgen dat er een afschrift van de vragen als dan te doen uit het Synodale besluit aan elk der vijf gemeenten die de opname verlangen, ter hand gesteld worde.

ART. XIV.

De Afgevaardigden van de gemeente Montague, ouderl. J. Miedema vraagt: Of zijne gemeente wegens den verren afstand niet zou kunnen bestaan met schriftelijke kennisgeving en verklaring op de Vergadering van den 2den Dinsdag in December. De Vergadering acht dat voor die gemeente voldoende.

ART. XV.

De Vergadering gesloten met dankzegging door Ds. R. T. Kuiper na het zingen van het gebed des H. vs. 3.

J. H. VOS, *Praeses.*

R. T. KUIPER, *Scriba.*

Ingevolge het bepaalde, in de Vergadering van de Commissien van de Classes Holland en Grand Rapids met Afgevaardigden van de uit de Dutch Ref. Church uitgetreden gemeenten, zie de Notulen van die Vergadering, Art. . . . 14 Nov. j. l. Vergaderd te Grand Rapids ter plaatse als vroeger den 12 Dec., 1882.

ART. I.

Tegenwoordig waren als vroeger de leden van de Commissie der Classis Grand Rapids, zie blad. 1.

AFGEVAARDIGDEN VAN DE VIJF GEMEENTEN.

Van de gem. Grand Haven,	Ds. R. DUIKER,
“ “ “ “ “	oud. M. VISSER,
“ “ “ Coldbrook,	Ds. L. J. HULST,
“ “ “ “	oud. J. KASTEN,
“ “ “ Zeeland,	oud. K. LAHUIS,
“ “ “ “	oud. B. VENEKLAASEN,
“ “ “ Drenthe, (zonder last brief)	oud. A. LANNING,
“ “ “ Montague, was er een brief.	

ART. II.

Men oordeelt, daar deze Vergadering eene voortzetting is van de vorige, dat de vorige Praeses en Scriba ook thans zullen fungeeren.

ART. III.

Daar broeder Lanning niet aan het besluit der vorige Vergadering had voldaan, en geen lastbrief had mede gebracht, veroorzaakt dit eenige moeite en de vraag of men hem zitting zal mogen verleenen? Op zijne verklaring wat er door de gemeente van Drenthe geschied was, ook door anderen medegedeeld, t. w., dat die gemeente reeds onder onze burgerlijke wet ons kerkgenootschap en met deszelfs naam georganiseerd was den 4den dezer, en dat de behoorlijke afvaardiging door de drukte wegens voorkomen van eene begrafenis des vorigen daags verhinderd was, wordt geoordeeld broeder Lanning op zijn woord als vertegenwoordiger van de gemeente Drenthe aan te merken.

ART. IV.

De brief van den kerkeraad van Montague inhoudende eene verklaring van volkomene instemming met al wat op de vorige Vergadering bepaald was, en verzoek, om bij de Holl. Chr. Geref. Kerk in Amerika te worden aangenomen, word voor kennisgeving aangenomen.

ART. V.

De Notulen der vorige Vergadering voorgelezen en goedgekeurd.

ART. VI.

Aan de broeders gevraagd: Of zij allen nu in hunne gemeenten volgens de besluiten van de vorige Vergadering hebben gehandeld; uit de antwoorden en discussien bleek nu:

a. Dat of bij den Scriba of bij den Afgevaardigden eenig misverstand had plaats gehad. De Scriba had namelijk volgens Art. 13 aan elk der vijf gemeenten een afschrift der zes vragen uit de Synodale Bep. toegezonden, om daarover het oordeel der gemeenten te kunnen vragen. De meeste Afgevaardigden hadden dit zoo niet begrepen, doch nu het zoo was geschied, hadden zij er naar gehandeld en was de instemming hunner gemeenten in het algemeen gebleken.

b. Toch was er op twee plaatsen gestuit op de uitdrukking in de derde vraag: *Met in acht neming van de Synodale Bep. der Holl. Chr. Geref. Kerk in Amerika*. Eenigen hadden gemeend, dat die Bep. wel iets konden behelzen, b. v., betrekkelijk de verplichte viering van de tweede feestdagen of iets dergelijks, dat met Gods Woord niet verdedigd kon worden. Hierop was aangemerkt dat de viering der tweede feestdagen in de vrijheid was gelaten, en zoo er anders iets in de Synodale Bep. voorkwam, dat met Gods Woord of met de geref. belijdenis in strijd was, zulks slechts genoemd en bewezen behoefde te worden om het bij de eerste de beste gelegenheid door de Algem. Synode te laten schrappen.

De broeders zijn met deze verklaring voldaan en betuigen dat er hunnerzijds niets meer bestaat dat hen hinderde om tot de vereeniging met de Holl. Chr. Geref. Kerk toe te treden, en wenschen alzoo door haar opgenomen te worden.

ART. VII.

Na de wederzijdsche overeenstemming in de op de vorige Vergadering gelegde grondslagen, wordt met algemeene stemmen besloten en verklaard: Dat de kerkelijke vereeniging van de gemeenten *Coldbrook*, (Gr. Rapids,) *Grand Haven*, *Zeeland*, *Drenthe* en *Montague* met de *Holl. Chr. Geref. Kerk in Amerika* overeenkomstig de vroeger, (den 14 Nov.) gelegde grondslagen is tot stand gekomen.

De Praeses richt het woord tot de broeders Afgevaardigden, heet hen welkom in onze kerkelijke gemeenschap met toewensching van 's Heeren zegen, en dat wij elkander voortaan steeds tot een zegen mogen zijn.

ART. VIII.

De Afgevaardigden van Zeeland deelden mede dat hunne gemeente reeds sedert eenigen tijd werkzaam is om een leeraar te beroepen, dat zij dus dadelijk behoefte heeft aan een Consulent en verzoekt dat haar daartoe een der leeraars mag aangewezen worden. De Vergadering acht zich niet bevoegd om haar eenen vasten Consulent aan te wijzen daar dit op den weg van de Classis Holland ligt; doch daar de gem. oogenblikkelijk behoeften heeft, oordeelt men het goed, dat Ds. Hulst haar vooreerst als Consulent bij voorkomende gelegenheden dienen zal.

ART. IX.

De voormiddag verstreken zijnde, werd bepaald dat de Commissien des namiddags te twee ure weer zullen vergaderen om nog wat te spreken met de leeraren L. J. Hulst en R. Duiker.

ART. X.

De Zitting gesloten door J. Noordewier. De namiddagzitting geopend met gebed door Ds. H. v. d. Werp, na het zingen van Ps. 25: 2.

ART. XI.

Naar aanleiding, en volgens Art. 82 der Synodale Bep., betrekkelijk tot onze Kerk overkomende leeraars uit andere genootschappen, moest nu nog worden gehandeld:

a. Eerst worden eenige vragen gericht tot de beide broeders om zich te verklaren over eenige punten der Chr. geloofsleer. Natuurlijk meer voor den vorm als uit behoefte, daar zij beiden grijs geworden zijn in de bedieningen altijd als Ger. leeraars bekend stonden.

Met Rev. R. Duiker in het bijzonder gesproken over de reden waarom hij, die vroeger bij de W. H. Geref. Kerk in Amerika leeraar was, in 1872 die Kerk had verlaten en tot de Dutch Ref. Church overging, en nu weer deze verliet en tot de nu Holl. Chr. Geref. Kerk in Amerika terugkeerde.

Ds. Duiker zocht zijn heengaan in 1872 uit zijne toenmalige moeilijke posten te Grand Rapids te verklaren en te verschoonen.

De Commissien oordeelden echter dat hij niet is te rechtvaardigen en hij in elk geval had moeten blijven, doch vergenoegde zich met de volgende verklaring:

“Ik beken dat ik in mijne vroegere verwachting ten opzichte van

de Dutch Ref. Church teleurgesteld zijnde, thans terug kom tot de Kerk waarvan ik vroeger gemeend heb mij te moeten verwijderen, en die toch—naar ik nu inzie—van het begin af, recht van bestaan gehad heeft.”

De Comm. achtte zich met de verklaringen der broeders, ook met die van Ds. Duiker voldaan, en erkende hen beiden van stonden aan als mede bedienaars van het Evangelie in de Holl. Chr. Geref. Kerk, in welke betrekking zij door den Praeses werden verwelkomd met toewensching van 's Heeren onmisbaren zegen.

ART. XII.

Alles verricht, en geene zaken meer aan de orde zijnde, wordt de Verg. gesloten met dankzegging door broeder L. J. Hulst.

J. H. VOS, *Praeses*,

R. T. KUIPER, *Scriba*.

AFSCHRIFT VAN DEN BRIEF VOLGENS ART. 13 SLOT.

AAN DEN EERW. KERKERAAD DER GER. GEM. TE . . .

Geliefde Broeders! Heil.—Volgens belofte gedaan aan broeder Lanning op onze vergadering te Grand Rapids, 14 Nov. j. l., zend ik u de aan de keerzijde staande vragen in ons Synodaal besluit ter uwer inlichting.

De vragen *a. b. d. e.* zijn zeker zonder verklaring duidelijk genoeg en zullen zeker gaarne door ieder geref. kerkeraadslid bevestigend beantwoord worden.

Op vraag *c.* kon misschien bedenking vallen of elk uwer onze Algemeene Bep. wel zoo voetstoots zou kunnen goedkeuren. Welnu zij zijn bij *Hulswit* te Grand Rapids algemeen verkrijgbaar; zij kwamen veelal woordelijk overeen met die van de Chr. Geref. Kerk in Nederland, zoodat voor niemand die het welmeent met de zaak ook hieraan bezwaar kan gelegen zijn.

Wat in verzoek *f.* gevonden wordt, onderteekening der belijdenisschriften, was en is ook in Nederland steeds verplichtend geweest.

Hiermede aan uw verzoek voldaan hebbende, blijf ik, na minzame broeder groete en heilbede,

Uw u liefhebbende broeder en dienaar in Christus!

R. T. KUIPER.

Nota. De Artikelen van Vereeniging uit het verslag van 1882 waren er bijgevoegd.

BIJLAGE III.

RAPPORT DER AFGEVAARDIGDEN NAAR DE SYNODE DER CHRIST. GEREFORMEERDE KERK IN NEDERLAND, IN 1883.

*Aan de Eerw. Synode der Holl. Christ. Geref. Kerk in de Ver. Staten
van Amerika, die gehouden zal worden te Grand Rapids,
Mich., Mei 23, e. v. d., 1883.*

EERW. EN GELIEFDE BROEDERS IN ONZEN HEERE JEZUS CHRISTUS!

Genade en vrede worde u vermenigvuldigd!

Was het de begeerte der Synode van 1881 om, in gevolg der vriendelijke uitnoodiging der Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland, aan die uitnoodiging gevolg te geven; zij drukte toen haar keus ten aanzien van personen als Afgevaardigden uit. Zij allen bleven in het leven gespaard tot het jaar 1882, toen zond de Synode haar Afgevaardigden en verstrekte aan die den noodigen lastbrief alsmede den brief van instructie en zoo werd het werk, dat gedaan zou worden, door ons bepaald en eene aanwijzing van onzen taak, ons opgedragen, gegeven. Het is waar, de onderscheiding die ons ten deel viel door de benoeming en het vertrouwen dat door de Synode in ons gesteld werd, stemde ons tot dankbaarheid. Maar, de taak ons opgedragen en het werk dat door ons moest gedaan worden, was omvangrijk en zeer gewichtig; en, zagen wij op onszelf, ons beperkt vermogen, onze kleine krachten en hetgeen wij moesten vaarwel zeggen voor eenen tijd—huisgezin en gemeente—daarbij het veelbeteekende dat in onze zending lag opgesloten, dan waren wij bereid om te zeggen: "Zend niet ons! maar andere broeders die beter dan wij

zullen kunnen beantwoorden aan hetgeen in dezen gevorderd wordt." Daarom, niet zonder schroom, namen wij die taak op ons, maar met het oog op den Heer! steunende op Zijn kracht en toezegging, en aangemoedigd door de hartelijke eenparigheid der Synode, en het gebed der Kerk, aanvaarden wij de reis over den Atlantischen Oceaan, na de noodige voorbereidselen te hebben gemaakt en van onze gemeenten afscheid genomen te hebben, in gezelschap met eenige vrienden op den 22sten Juni, 1882 per stoomschip Edam, der Nederl.-Amerik. Stoomvaart Maatschappij, die wij aan elk die de reis denkt te doen of iemand verwacht, van harte aanbevelen. Zeer aandoenlijk was het voor ons het gezelschap der vrienden en dierbaren die ons tot het schip brachten, het laatst vaarwel! toeteroepen, evenwel in de stille hoop dat wij ter bestemder tijd tot hen zouden wederkeeren; in deze hoop te koesteren zijn we niet beschaamd geworden. God zij geloofd! Hij heeft onze bede en de bede voor ons verhoord. Na eene gelukkige en voorspoedige reis van omtrent 13 dagen kwamen wij behouden door de goede hand onzes Gods met allen die met ons van New York waren afgevaaren, aan de plaats onzer bestemming—Amsterdam Juli 5 des voormiddags met blijdschap aan.

Dagelijks hadden wij ruime stof tot dankzegging aan God, tijdens wij op Zee waren, dewijl de werken des Heeren die zoo groot zijn! ook op de groote wateren voor ons oog verspreid waren; vlakke zee, schoon weder en aangenaam onderling verkeer met elkander noopte om het hart, gepaard gaande met gebeden om Zijne bestendige leiding en bewaring, dankbaar voor den Heere uittestorten.

Toch was er iets dat leedwezen veroorzaakte en d. i. dat op den dag des Heeren onder het Nederlandsche Vaandel geen openbare eeredienst op de booten dezer lijn werd gehouden of toegelaten. Dat is jammer, dat betreurden wij! Worde dat anders! opdat het worde als het eenmaal was in vorige dagen, dat op het land en op de zee, God op de schepen onder de Nederlandsche vlag openlijk gediend worde. Het land onzer geboorte, waar eenmaal onze wieg en bakermat stond, waar we het eerste levenslicht aanschouwden, waar wij ons eerste onderwijs ook in de zaak des Heeren ontvingen, waar God zoo kennelijk voor ons had gezorgd in elk opzicht en Hij de wonderen Zijner macht zoo menigmaal ter bewaring Zijner gemeente had betoond, dat wij korter of langeren tijd geleden verlaten hadden, waar zoo vele dagen ons verlangen naar uitstrekke dat weder te aanschouwen en te mogen betreden, onzen voet daarop zettende deed ons zeggen: "Heere! gij

hebt Uwe weldadigheden aan ons groot gemaakt, wij kunnen ze niet in orde verhalen.

Onze eerste ontmoeting ten huize van den Eerw. broeder P. Kaptein te Amstelveen was hartinnemend, regt Christelijk, innig broederlijk! niet alleen bij onze eerste ontmoeting maar ook tot het laatste vaarwel! dat we ZEw. en waardig gezin toeriepen en bidden God dat daar wij de liefde en gastvrijheid hen nimmer kunnen vergelden, Hij gedenke en vergelde de liefde die zij aan Zijnen naam bewezen hebben als die betoonen voor Zijn naam, zaak en volk alles over te hebben.

Met dank aan de vele broeders en zusters, vrienden en vriendinnen die wij in het oude vaderland ontmoetten, kunnen wij zeggen: Wij zijn hartelijk en met liefde ontvangen en geherbergd. De Heere vergelde rijkelijk hunne weldadigheid ons bewezen. Maar UEw. vergadering begeert en dat met recht te weten wat uwe Afgevaardigden in Nederland zijnde ter volvoering van de hun opgedragen taak gedurende den tijd van hun daarzijn, gedaan hebben. Gaarne willen we uwe Eerw. vergadering hierin dienen, en zoo kort, duidelijk en ordentlijk mogelijk daarvan het navolgende verslag geven. De Synode van 1882 droeg aan uwe Afgevaardigden op de taak: "Eenen Binnenlandschen Zending of Zending-leeraar, indien mogelijk voor onze Kerk in Nederland te roepen, zie Art. 65, Notulen der Syn. van 1882. Zoodra mogelijk werd aan de Eerw. Docenten der Theol. School te Kampen kennis gegeven dat wij in zake voornoemd hun advies begeerden intewinnen.

Wij arriveerden te Kampen Juli 12, terwijl het Curatorium vergaderd was en bezig in het afnemen van het examen van studenten in de litterarische vakken.

Zeër vriendelijk en hartelijk werden wij daar door de Eerw. Docenten en door het in zitting zijnde Curatorium ontvangen en verwelkomd.

De Eerw. Docenten vergaderden met ons en gaven ons gelegenheid om onze belangen te kennen te geven. Na aan die vergadering iets ten aanzien van onze zending naar Nederland te hebben medegedeeld, wezen wij op hetgeen ons volgens Art. 65 in last was gegeven, en voegden daarbij het wenschelijke een broeder uit de Christel. Ger. Kerk in Nederland als Binnenlandsch Zendings-leeraar in onze kerk te hebben in dit land. Na in 't breede er over gesproken en op al de gedane vragen de noodige inlichting gegeven te hebben, ontvingen

wij tot antwoord: dat het collegie der Docenten er over zou raadplegen en ons zoo spoedig mogelijk den uitslag er van zou ter kennis brengen en indien mogelijk een getal van daartoe naar H. Ew. oordeel geschikte namen van predikanten of studenten aan ons zou worden opgegeven of genoemd. Na onzen dank voor de broederlijke welwillendheid te hebben uitgedrukt, zijn wij in afwachting van een spoedig en onderrichtend antwoord vertrokken, na veel goeds te hebben gehoord en genoten. Intusschen zouden ook wij eens uitzien om de noodige inlichting intewinnen om een daartoe geschikt zijnden predikant voor genoemden dienst te vinden. Tot op het laatst van Juli was nog niets van de Docenten als inlichting ontvangen. In 't midden of op het laatst van Juli ontvingen wij den "Beroepsbrief" die ons was toegezonden. Inmiddels was een predikant als geschikt voor ons als Zendings-leeraar ons aanbevolen door sommigen. Wij besloten een brief te zenden, de Eerw. Docenten verzoekende om de gevraagde inlichting en tegelijk in dien brief genoemden broeder, die ons was aanbevolen, ter hunner beoordeeling voorteleggen. Even voor de Synode ontvingen wij antwoord op onzen brief met bericht, dat de Eerw. Docenten uiteen gegaan zijnde—vacantie aan de School zijnde—onze zaak niet genoegzaam hadden kunnen behartigen en daarom niets ter onzer kennis als uitslag hunner consultatie gebracht was.

Wat den door ons voorgestelden broeder betrof, konden zij niet bepaald over oordeelen, dewijl ZEw. aan hen niet genoegzaam bekend was. Zoo brak de tijd der Synode aan. Een maand was voorbijgegaan en wij waren nog niets gevorderd. Gedurende de zitting der Synode zochten wij inlichting intewinnen; wij spraken met bovengemelden predikant, maar alles te samen genomen, deed ons besluiten geen roeping uit te brengen.

Het speet ons zeer en verstrekt ons nog altijd tot leedwezen dat onze pogingen vruchteloos waren, daar wij doordrongen waren en zijn, van de behoefte aan een Binnenlandschen Zendings-leeraar, en daarom besloten wij, en aan dat beslotene is voldaan, om aan de Synodale Commissie den uitslag zoodra wij teruggekeerd zouden zijn, mede te deelen. Haar verzoekende om in vereeniging met de Zendings Commissie in dezen samen te werken, en indien mogelijk iemand hier of den door ons genoemden broeder in Nederland te roepen. Antwoord op ons schrijven is ons niet geworden. De gemeenschap der broederen te oefenen, nader in kennis te komen op gebied van het kerkelijk leven en de band der gemeenschap tusschen de Kerk in Ne-

derland en de Holl. Christelijke Gereformeerde in Amerika, nauwer te doen zijn en vaster toe te halen, dat oordeelden wij ook een deel van het ons opgedragen werk te zijn. Dat ons kerkelijk bestaan in Amerika niet door allen met dezelfde toegenegenheid beoordeeld wordt, is toch hier en daar genoegzaam bekend. Evenwel mogen wij dit met vrijmoedigheid zeggen dat wij in 't gemeen door allen met Christelijke welwillendheid en liefde zijn ontvangen of bejegend. Terwijl de innige band der gemeenschap en hartelijke vereeniging met ons kerkelijk leven duidelijk openbaar wordt bij velen in vele opzichten. Bij andere is, vertrouwen wij, meer sympathie verwekt, meer licht opgegaan, omstandigheden die men voorheen niet wel wist maar nu meer duidelijk weet, hebben eene betere, helderder beoordeeling der kerkelijke toestanden veroorzaakt. Om tot bijzonderheden aftedalen en namen te noemen, achten wij niet noodig in dit verslag te doen, want niemand of iets er door gebaat wordt. Van af uwe Afgevaardigden in Nederland arriveerden, is het de toelig geweest om kennismaking met opzieners en leden der Christelijke Gereformeerde Kerk te bevorderen, en daarin zijn wij in eene zekere mate, zoo wij vertrouwen, wel geslaagd. Na onze samenkomst met de Docenten voorheen gemeld, oordeelden wij het goed, dewijl de Synode eerst Aug. 15 zitting nemen zou, om de ons opgedragen taak beter te kunnen volvoeren, onze vrienden en bekenden te bezoeken, waardoor wij dan van zelf gelegenheid kregen om met predikanten, opzieners en leden der gemeente in kennis te geraken. Onze gesprekken leidden wij daarhenen zonder moeite, want elkeen begeerig is iets van Amerika te vernemen, om hetgeen tot nadere kennismaking en nauwere verbinding dienen kon, het onderwerp te maken van ons gesprek. Wij hadden het er op gezet om velen te hooren prediken, doch daarin zijn wij teleurgesteld, want wij slechts weinige hebben kunnen hooren prediken, dewijl men waar wij kwamen van ons wilde hooren: "Wat de Geest in Amerika tot de gemeente zegt." Onze gaven ten nutte van 't Godsrijk te besteden en aan te leggen is onze roeping, en daarom, waar de deur voor ons geopend werd—wij hebben velen moeten teleurstellen—spraken wij het Woord des Heeren in het noorder, zui-der en middendeel des vaderlands, en zoo wij vertrouwen niet ongezegend, want wij de blijken van hartelijke instemming menigmaal ontvingen en opmerkten. En schoon duizende mijlen van water en land ons van elkander scheidden, evenwel waren wij geen vreemdelingen in ons gevoel in de gemeenschap der broederen in Nederland en ook dat was de gewaarwording der broederen daar tegenover ons.

“Een in belijdenis, geloof, hoop en liefde!” werd wederzijds ontwaard, zoodat wij telkens eens of tweemaal in een of twee kerken het Woord Gods verkondigden van den eersten tot den laatsten Zondag die wij in het vaderland doorleefden. Wij twijfelen er niet aan, banden zijn gelegd, en velen zijn bereid om, komende in dit land, zich met ons kerkelijk te vereenigen en zich aan te sluiten. Overal waar wij gelegenheid vonden, hebben wij gewezen op de noodzakelijkheid alsmede op het daaraan verbonden nut om zich te vestigen waar reeds gemeenten zijn, of waar men eene nieuwe volksplanting wil aanleggen, te zorgen dat bekwame en godvruchtige mannen mede gaan of daartoe opgewekt worden, of, indien er predikanten of proponenten mede konden reizen en zich in 't midden van zulke volksplantingen vestigen, onder den zegen Gods zeer heilzaam zou werken tot het bewaren *van* en het blijven *bij* de Waarheid en hare voortplanting tot in de geslachten. Niet onduidelijk is het dat God kennelijk Zijnen zegen op de bediening des Woords heeft doen rusten gedurende den tijd van het bestaan der Kerk in Nederland, sinds 1834. Zij staat als een getuige der Waarheid in het vaderland, zij spreidt haar takken als een boom door God geplant, ver uit, zelfs in overzeesche gewesten. Zij doet haar invloed gelden op het gebied van het kerkelijk leven, ook het maatschappelijk leven deelt in haren zegen, zij spreekt voor de zaak der Waarheid zelfs in de Kamers der Natie, zoodat het ongelooft in haar bestaan een sterken tegenstand vindt. Moge de Heere haar stellen tot een overwinnares over het ongelooft en de verkeerde kerkelijk politiek die het Godsrijk in zijn uitbreiding en welvaart zoo hinderlijk is. Wat het hart der gemeente betreft en 's Heeren zaak is, en zij die zoo heerlijke zaak bemint, blijkt uit hetgeen zij er voor over en feil heeft. Theol. School, parochiale scholen, school met den Bijbel, kerkgebouwen, pastories en bijdragen ter instandhouding ook van predikanten, zijn kennelijke bewijzen dat men Gods Waarheid bemint en hare voortplanting beoogt. De ijver is niet uitgebluscht, de eenheid vertoont zich in hare hooge en mindere vergaderingen. De Nederlandsche Christelijk Gereformeerde Kerk heeft eene innerlijke waarde; zij heeft invloed naar buiten, zij draagt Gods zegen op haar werk weg. Zij heeft eene welingerichte gevestigde Theol. School met 90 a 100 Studenten, en nu is het getal der Docenten acht, waarvan twee grijs geworden zijn in den dienst des Heeren en Zijne gemeente, andere nog in de kracht der jaren, terwijl de meerderheid zich in de fleur en kracht des levens verheugt. Wat haar bestaan en toestand betreft, is zoo klaar uitgedrukt in Bijlage 3 en 4 der “Han-

delingen van de Synode te Zwolle 1882," dat wij niet beter doen kunnen dan UEw. vergadering te wijzen op die, dewijl die verslagen zeer omvangrijk, duidelijk zijn, en door de Synode zijn geaccepteerd.

Voor de goede orde wordt gewaakt, en voor eene degelijke opleiding tot den dienst des Evangelies wordt gezorgd. Ieder die zich bij het laatste examen bevond, heeft redenen gevonden om van die overtuiging doordrongen te zijn. Een vasthouden van de gezonde leer die naar de godzaligheid is, is de beoefening der Theol. School te Kampen. Haar werkkraft is vermeerderd door de toevoeging van drie Docenten, mannen van wetenschap, godsvrucht en ernst. De Kerk in Nederland verblijdt er zich over, ook wij hebben redenen om God voor den zegen daar geschonken, te danken. Zij mag voor onze Kerk, voor onze School een patroon zijn, en heeft Zij voor ons kerkelijk leven reeds zoo veel zegen afgeworpen, de vrucht van haar voortdurend bestaan, op denzelfden grondslag bouwende, zal nog tot rijker zegen, hopen we, strekken.

Er bestaat eene nauwe band van vereeniging tusschen Kerk en School, gelijk dit behoort te zijn, opdat ze beide voor elkander en ter wederzijdsche zegen zijn, en dat de vereenigde samenwerking eene gezegende is, is dan ook zeer duidelijk vernomen.

De gemeente des Heeren, Christus' Kerk op aarde, terwijl zij in den onvolmaaktten staat leeft, is een strijdende Kerk, en streeft naar de volmaaktheid! Dat de Kerk in Nederland nog in den staat der onvolmaaktheid is, blijkt uit de behoefte aan de zitting van de Synode dier Kerk. Die Synode begon hare zitting Aug. 15 en deze werd gesloten Aug. 30, 1882. Om de "Holl. Christelijke Geref. Kerk in Amerika" daar te vertegenwoordigen, was ook een gedeelte—en wel het voornaamste doel—van het werk door UEw. Synode ons opgelegd en aanbevolen.

Na reeds, zoo als gemeld is, vele gemeenten te hebben bezocht, gingen uwe afgevaardigden naar Zwolle, prov. Overijssel, des namiddags van den 14 Aug., om het biduur bij te wonen en de prediking van den Vice-paeres der vorige Synode opgedragen, te hooren. In het schoone, ruime kerkgebouw, was eene groote schaar te samen gekomen uit de stad Zwolle, de afgevaardigden van het Binnen- en Buitenland, Docenten, Studenten enz. Naar aanleiding van Hand 1: 28, werd ons voorgehouden en toegelicht "De Wettigheid," "Het heilig karakter," "Het doel" en "De roeping eener Christelijke Synode." Na een krachtig gebed en vereenigd Psalmgezag werd de bijeenkomst geslo-

ten, en ieder keerde met het oog op het gesprokene, gehoorde en ook het werk dat morgen een aanvang zou nemen, met meerderen of minderen indruk van het gewichtige der toekomst huiswaarts. Het was ons een waar genot daar te zijn geweest, aanschouwers van het goede werk dat God voor de gemeente te Zwolle heeft gedaan. Zij heeft een fraai, ruim kerkgebouw op een mooie plaats, met eene zeer aanzienlijke omgeving. Teregt wees de geachte spreker er op, dat de vooruitgang dezer gemeente een voorbeeld was voor hetgeen de Heere, sedert de Synode te Zwolle zitting had 28 jaren geleden, voor de Christelijke Geref. Kerk in Nederland gedaan had en voor haar geweest was, hetwelk voor de in dien tijd hier zitting nemende of aanschouwer en, voor de nu vergaderden niets anders kon opleveren dan stof om den Heer er ootmoedig voor te danken. Voor logies was liefderijk gezorgd en dat werd ons aangewezen, en wij werden dan ook zeer hartelijk behandeld en verbleven daar tijdens ons zijn op de Synode en verkeer in Zwolle.

De Synode werd geopend aan den morgen van Augustus 15, door den aftredenden praeses met eene gepaste toespraak en krachtig gebed na het zingen van 't Psalmgezang. De Synode was saamgesteld uit 4 afgevaardigden, 2 predikanten en 2 ouderlingen, uit elke provincie van Nederland. Ook waren de Docenten der Theol. School en de Zending Docenten tegenwoordig. Aan aanwezig zijnde afgevaardigden uit het buitenland: Schotland, Duitschland, Belgie, Oostfriesland, Pruissen en aan ons uit Amerika, zie Art. 9 der Notulen, werd zitting verleend, zie Art. 10, met een kort, tevens een hartelijk en welmeenend woord werd ons: "Welkom in ons midden broeders!" toegesproken.

Dat wij ons doordrongen gevoelden van het gewichtvolle onzer taak, en wij in dezen het oog op God sloegen om alles wat wij in dezen noodig hadden, behoeft hier geen uitvoerig betoog, want gij wel gevoelen kunt dat wij onze geringheid bewust waren in 't midden der Synode, daar mannen nederzaten door God begaafd met gaven en talenten, aan wier voeten wij wel wilden nederzitten om van hen te leeren.

Om tot kleine bijzonderheden af te dalen, wordt door Uew. vergadering in dit verslag niet gevordert, omrede het dan te omslagtig en minder belangrijk worden zou, en, we den omvang van al het werk door de Synode gedaan, toch niet kunnen wedergeven, daarom verwijzen wij u naar de "Handelingen der Synode" in druk uitgegeven.

Gij vraagt wellicht: Wat was de geest die de Synode in haar werk bezielde? Antwoord: Hij was een geest van liefde! want in de behandeling der teederste zaken kenmerkte zich broederlijke liefde en streving om in de oefening "dat de brøderlijke liefde blijve" te werken. Liefde tot Gods Waarheid en Belijdenisschriften, blijkt uit haar genomen besluiten. Hij was een geest der eenheid en de Waarheid voortestaan en te handhaven in de bespreking der Doopskwestie en andere punten der leer was het een vasthouden aan de onwankelbare belijdenis die uitgesproken en gehandhaafd werd.

In het opnemen van zaken die de teederste belangen der Kerk, School en Docenten betroffen, de eenstemmigheid in het verkiezen van 3 Docenten uitgedrukt en zaken daarmede in verband staande, die met zooveel voorzichtigheid, ernst en getrouwheid moesten overwogen worden, zoo was van het eerste tot het laatste oogenblik der zitting eenparigheid, ook in 't onderling verkeer op het terrein van kerkelijk leven. Oorzaken van wel eens in vroegere dagen bestaande oneenigheden die verwijdering en verbrokkeling deden ontstaan, werden niet langer vernomen. De Synode droeg dit kenmerk in haar leden, zij werkten uit *een* beginsel de Waarheidliefde, op *eenen* grondslag en tot *een* heerlijk doel, de verheerlijking van Gods naam, bevordering en uitbreiding van Jezus Rijk en verbreiding der zuivere leer en de eenheid der geloovigen, die even dierbaar geloof met haar verkregen hebben. Het algemeen getuigenis was: "Nimmer is de *eenheid* meer of krachtiger openbaar geworden in de zitting der Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk, dan in deze in 1882." Moge hare eenheid en werkkraft steeds toenemen! want toch hier bene'en nog altijd het gebrek in het beste werk in Gods Kerk zich kennelijk ver- toont, en zij voor meerdere volmaking vatbaar is en de vordering in die Christelijke *eenheid* haar streven moet zijn, tot dat zij die in vol- maaktheid en heerlijkheid geniet. Voor de goede orde werd gezorgd, ook kregen de leden der Synode gelegenheid om zich na de uren van inspanning te ontspannen, dat is uitmuntend, want men anders door lange dagen schier onafgebroken werkende, te spoedig uitgeput en te vermoeid wordt om te kunnen werken zoo het behoort, daar ontspan- ning gelegenheid biedt om verlorene krachten te herkrijgen, dit tus- schen beide slechts als een wenk voor ons hier gegeven. Met belang- stelling ziet UEw. vergadering reeds naar het reeds voorgedragene uit, om te hooren wat wij als afgevaardigden uit Amerika er gedaan hebben of zeiden. Op dit punt hopen we u eenigzins te kunnen vol- doen en zeggen vooraf: Wij hebben getracht zoo te doen, dat uwe

vergadering en de geheele Kerk met het goedgunstig overzien van het veelvuldig gebrek redenen zou vinden om te zeggen: "Onze afgevaardigden naar Nederland hebben gedaan hetgeen zij konden!" Aan de afgevaardigden uit Buitenlandsche kerken—n. l. die met de Kerk in Nederland op denzelfden grondslag staan, van anderen ontvangt zij geen afgevaardigden—werd gelegenheid gegeven te zeggen naar de behoefte, aangaande hun kerkgemeenschap, toestand, worsteling, zegen, enz. enz. Ook aan ons werd die gelegenheid gegeven op Aug. 17. Eene menigte belangstellenden waren in het kerkgebouw aanwezig om te hooren wat die uit het Buitenland ter kennis der Synode zouden brengen, om van de afgevaardigden der H. Christ. Ger. Kerk in N. A. iets te vernemen, daarop had men het dan ook gemunt en zonder twijfel was bij velen de belangstelling groot om van het bestaan onzer Kerk, haar worstelingen, groei, toekomst enz. te vernemen.

Aan den oudsten broeder werd eerst de gelegenheid gegeven, daarna aan den jongere uwer afgevaardigden. Om van anderen kerkgenootschappen in Amerika te spreken en wel van de Ref., dat oordeelden wij onze roeping niet te zijn, anderen zwart te maken en eigen de toon te noemen, dat was buiten ons bestek en roeping.

Wij hebben over ons kerkelijk bestaan in oorsprong en oorzaak, over den toestand, groei en zoo ver wij konden zien, toekomst, onzer Kerk, gesproken. Ook dat onze komst de uitdrukking was van de eenheid en hartelijke liefde waarmede onze Kerk aan de Kerk in Nederland verbonden gevoelde en zij in haar, haar moederkerk erkende. Een zijde in leer, tucht, dienst en kerkregeer, nog hebben wij gezegd op zulke punten waarin inlichting begeerd werd door de Synode, wij gewillig en bereid waren zoodanige te geven als wij naar ons beste weten in waarheid konden, tenzij men van ons iets begeerde dat niet in onze komst in haar midden door onze Kerk beoogd werd. De woorden die wij spraken zijn zakelijk in de Notulen opgenomen in de "Handelingen der Synode van '82" te vinden. Ook is in de bladen der Nederlandsche Kerk melding gemaakt van hetgeen we gesproken hebben, hetgeen overgenomen is in *De Wachter* van Sept. 28, 1882, is in hoofdzaak zeer duidelijk uitgedrukt hetgeen door ons gesproken is; zie ook pag. 45-50 der "Handelingen der Synode van 1882."

Door den Eerw. Docent Brummelkamp werd in naam der Synode, een hartelijk woord tot ons gericht. ZEw. sprak in hoofdzaak (zie Art. 63 der Not. geboekt) luidt.

Op verzoek van den Voorzitter spreekt Docent Brummelkamp den Amerikaanschen Broederen toe.

Hij zegt dat Amerikaansche Broederen, die vroeger hier te lande in zoo nauwe betrekking met ons stonden, ons dubbel welkom zijn. Niemand had hen in het nauw willen brengen. Dat het ons van wege den afstand moeilijk is, om een oordeel over de toestanden ten hunnent te vellen, zullen zij zelve wel begrijpen. In hunne personen ontvangen wij hunne Kerk; deden wij dit vroeger, ook thans doen wij dit weer. Met eene verwijzing naar de bekende spreuk: in het noodzakelijke éénheid, in het betwiste vrijheid, in alles liefde, besluit Spreker zijn hartelijke toespraak.

Om eene afgevaardigde te zenden naar onze Synode is vriendelijk verzocht, doch daartoe heeft de Synode niet kunnen besluiten om afstand en kosten; indien echter een broeder predikant op bezoek gaat, dan wil zij hem wel gaarne een Credentie-brief verleen, om op onze Synode Haar te vertegenwoordigen.

Gelijk wij beloofden alzo deden wij, op punten waarin men van ons inlichting begeerde, hebben wij bereidvaardig en naar ons beste weten getrouwelijk gegeven (zie Notulen Art. 85).

De afgevaardigden uit Pruisen, Oostfriesland, België en Schotland te hooren, was zeer aangenaam, dewijl wij daardoor daar beter begrepen en overtuigd werden dat God aan Zijne gemeente ook kennelijk in die landen zijn trouwe zorg betoont. Zoo als reeds algemeen bekend is, was er geen afgevaardigde der Reformed Church in Amerika op de Synode, maar een brief van Ds. Van Cleef. Naar aanleiding van dien brief kwam de Vrijmetselaars kwestie, en in dit verband de kerkelijke toestand in dit land, ter tafel. Dat die brief licht voor de Synode in genoemde zaak verspreidde en misschien meer dan al het geschrevene en gesprokene over die zaak ooit heeft kunnen doen, is overtuigend. Veel is er over gesproken, rijp is die zaak overwogen.

De Synode drukte hare overtuiging uit, dat op Christologisch standpunt vrijmetselarij onmogelijk staan kan, maar dat zij op Cosonopolitisch standpunt staat. De Synode besloot om een brief aan de Synode der Reformed Church te zenden, haar broederlijk vermanende, opdat zij bewogen worde dat kwaad uit haar midden weg te doen. Haar afkeuring over vrijmetselarij in de Kerk uit te drukken en tevens te verklaren dat, zoolang de Reformed Church in haar hoogste resort haar niet tegen vrijmetselarij—de wereld in de Kerk noemde men deze zaak en toestand—verklaart, en middelen in het werk stelt om dat uit haar midden weg te doen, o. a. "tot tijd en stonden" enz.,

zie Art. 123, en punt 2, Art. 124, de aannahme van het concept adres, zie Art. 131.

De Synode gevoelde de teederheid van de zaak, haar christelijke roeping voor God en Zijne gemeente, en heeft onzes iaziens met voorzichtigheid wijsheid en getrouwheid, in dezen haren plicht betracht. Het uitgaan uit de Ref. Church in Amerika wordt zoo meer en meer duidelijk in Nederland, als steunende op goede gronden en wordt de onvoorzichtigheid der eerste aansluiting aan de Ref. Church zoo lang zoo meer erkend en daardoor het bestaan der Christel. Ger. Kerk in Amerika gelijk dat niet alleen bleek uit hetgeen gezegd werd over de toestanden in Amerika, maar ook uit het antwoord dat aan zekere broeders predikanten die uit de Reformed Church waren uitgetreden en toen op zich zelf stonden, nu met ons vereenigd zijn door de Synode gezonden is, blijkt. In zake van het teederste gewicht of bespreking van persoonlijkheden vergaderde de Synode en Comite. Geen toegang tot die vergadering verkreeg iemand die niet primari afgevaardigde der Kerk in Nederland was. Zoo is de benoeming der Docenten geschied. Vrijen toegang werd dagelijks verleend aan allen, als de Synode als zoodanig zat, en velen, zoowel vrouwen als mannen, betoonden belang in de zaak der Kerk te hebben. Voor de goede orde werd gezorgd, zie Art. 71 der Notulen. Orde en spoed bevorderend in het werk, is dat art. aannemens en opvolgenswaardig ook voor onze vergaderingen.

De gewichtigste zaken, meenen we, zijn genoemd in dit verslag die door de Synode behandeld zijn. Over die, die meer huishoudelijk waren en niet voor ons belangrijk zijn, zwijgt dit verslag. De vorm der agenda voor die Synode, mag ook tot patroon zijn voor de onze, al wordt die niet zoo kostbaar of uitgebreid, toch bestaat er behoefte om naar de meerdere volmaking te streven. Tijdens de zitting der Synode, hield de Zending Commissie voor het Buitenland haar zitting aan den avond van Aug. 21. De jongste uwer afgevaardigden was bij die samenkomst aanwezig en kreeg zitting. Rapporten over de zending werden gelezen, toestand der uitgezondene broeders Haan en Delfos besproken. Ook was den broeder Huizing in genoemde vergadering. ZEw's heenreizen tot de plaats waar hij nu in Azia is, werd toen besproken. Een aangenaam samenzijn met die broeders viel ons ten deel. Met volle vrijmoedigheid beveel ik de zending der Kerk in Nederland aan de liefde, milde bijdragen en geldelijke hulp onzer Kerk voorts aan. Het geld wordt goed besteed en dat tot het

doel waartoe de zending is begonnen: "Het Evangelie te brengen tot die die het niet hebben, en ten zegen en zaligheid van hen onder den zegen des Heeren te arbeiden," weshalve de zending der Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland met volle vrijmoedigheid de liefde onze Kerk aanbevolen zij, tot tijd en wijl men zelf dat werk hier zal kunnen beginnen, evenwel zeg ik: "De kosten eerst wel berekenen eer men het bouwen van den toren begint." De zending verdient veel geld. Tot op Vrijdag avond, Aug. 25, woonde uw jongste afgev., schrijver dezès de Synode bij, en dewijl hij verzocht was des Zondags voor de Gem. Harlingen optetreden, en de Synode eerst des Dinsdags morgens weder zou zitten om nog eenige zaken van minder belang te bepalen, daarom nam hij, gelijktijdig met Ds. Beuker afgevaardigde uit Pruissen, afscheid van de Synode, na een woord van dank te hebben gericht aan de Synode voor de broederlijke en hartelijke ontmoeting en het goede in de Synode genoten, werd hem door den praeses een broederlijk vaarwel toegewenscht, zich verklarende verblijd te zijn over het goede dat we in deze ontmoeting hadden genoten en beval de oprechte groete der Kerk in Nederland aan onze Kerk en de broedergroete van hem en de broeders in Nederland UEw. Verg. en de broeders overtebrengen gelijk we dan door dezen aan de opgedragen last voldoen.

Wat vervolgens nog heeft plaats gegrepen in de Synode en het woord tot br. Kuiper gericht, daarvan geeft ZEw. zelf verslag, wijl hij niet aanwezig zijnde Aug. 25, maar Dinsdag Aug. 29 de Synode bijwoonde, aan den avond van dien dag afscheid genomen heeft. Het was ons goed in het midden dier broeders te zijn geweest! gaven elkander de handdruk der broederschap, in de hoop elkander hier op aarde niet meer ziende, eenmaal elkander als de gemeente in den staat der volmaaktheid zal getreden zijn, in heerlijkheid om niet meer te scheiden, elkaar daar te aanschouwen en dan God, Vader, Zoon en H. Geest voor eeuwig te verheerlijken. Onze terugreis was bestemd om te aanvaarden op 2 Sept., doch door een klein misverstand konden wij niet eer dan 9 Sept. Nederland verlaten.

Den overig zijnden tijd hebben we dan nog nuttig zoeken te besteden in, hier en daar vrienden en betrekkingen, broeders predikanten enz. te bezoeken, en hebben den laatsten Zondag dien wij in Nederland waren, in de gemeenschap der broederen in het hooren en verkondigen van Gods Woord, besteed en aangenaam doorleefd. Zoo naderde de tijd van ons vertrek 9 Sept., nadat wij ook nog hier en

daar eens gezien hadden en veel vriendschap hadden genoten. De broeder bij wien wij eerst aankwamen Juli 5, en wiens liefde wij nimmer weder vergelden kunnen, geleidde ons met zijn gezin en vrienden, naar het schip. Na afscheid genomen te hebben, aandoenlijk uur! staken wij van wal af met het gezelschap dat met ons van New York vertrokken was aan boord. Na hier en daar nog een blik op de ruimte en de dorpen enz., des vaderlands geworpen te hebben, staken wij Zee in en kwamen, Gode zij dank! behouden na eene reis van 16 dagen, 29 Sept., des avonds te Jersey City aan, en vervolgens direct of eenige dagen daarna bij onze betrekkingen, die nog allen in 't leven waren gespaard, aan.

Door onze gemeenten werden wij met blijdschap weder terug ontvangen en hadden ruime stof om dankzeggend voor God te verschijnen en tot Zijn eer te betuigen: "De Heere heeft bij ons wel gedaan, dies zijn wij verblijdt."

Wij zeggen de broeders, die onze gemeenten tijdens ons afwezig zijn gediend hebben, oprechtelijk dank voor hunne welwillendheid en getrouwheid waarmede zij onze gemeenten dienden en gelijk br. T. v. d. Bosch ten zegen onze Kerk als Zendeling diende, is ZEw's slotwerk de kroon op al het gedane werk.

Ziet daar Eerw. en geliefde broeders! het verslag dat wij ons verschuldigd achtte UEW. vergadering te moeten geven, als uwe afgevaardigden naar Nederland. In hoever dit ter uwer inlichting zijn zal, laten we gaarne aan uwe christelijke beoordeeling over. Waarin nog verdere inlichting noodig is, hopen we naar vermogen, op uwe vragen die te geven.

Verwachtende van u deze gunstige beoordeeling over het onvolmaakte van ons werk, dat het slotwoord zij: "Onze afgevaardigden hebben gedaan hetgeen zij konden!" Met een terugblik op den toestand der Christelijke Kerk in Nederland en wat God voor haar deed en wat wij steeds voor hare verdere volmaking verwachten, mogen we en hebben we gezongen en zingen nu nog biddend Ps. 134: 3

Dat 's Heeren zegen op u daal,
Zijn gunst uit Sion u bestraal. enz.

Jammer dat het oude vaderland zijn eigen kinderen niet kan houden, dat plaatsruimte ontbreekt en daarom vreemde gewesten gezocht moeten worden door velen om zich in hun tijdelijk bestaan beter te kunnen voorzien, maar Gode zij dank dat dit gezegende ons nieuwe vaderland zulk een gezegend toevluchtsoord is. En komen er nog

velen die even dierbaar geloof met ons hebben verkregen, van harten zullen wij ze welkom heeten in ons midden! Jammer dat het ongelooft zich ook daar onder het volk zoo krachtig vertoont. Zij de God onzer vrome Nederlandsche vaders hunne kinderen genadig en betoone Hij optestaan en Zijn waarheid te doen gelden. Moge die zuivere waarheid ook in ons land en onder het volk meer ingang vinden. Zij de Holl. Chr. Ger. Kerk ook voort het voorwerp van Zijne bestendige en verzorgende liefde! Binde Hij Zijne kinderen, nu verstrooid, samen door den band der Waarheid zooals die in Christus is, en blijven we steeds biddend verwachten de volmaking Zijns Rijks, op grond Zijner belofte aan Zijn gemeente toegezegd en zingen we biddend:

Uw koninkrijk koom toch o Heer;
 Ai werp den troon des Satans neer.
 Regeer ons door Uw Geest en Woord;
 Uw lof wordt eens alom gehoord,
 En de aarde met Uw vrees vervult
 Tot dat ge Uw rijk volmaken zult.

Dit verslag eindigende zeggen we de Kerk en de Synode dank voor het vertrouwen in ons gesteld en de beden voor ons tot God opgezonden. Zij de leiding des Geestes voortdurend kenbaar in het midden uwer vergadering, opdat zij vernieuwde blijken geven dat haren arbeid het vruchtgevolg oplevere, dat Jezus tot Zijne Discipelen en mitsdien aan Zijne gemeente heeft toegezegd: Ziet ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld. Amen!

Is de biddende wensch,

Eerwaarde Broeders!

Van uwe dienstw. mede-arbeiders in het werk des Heeren.

L. RIETDIJK,
 R. T. KUIPER.

BIJLAGE IV.

AAN DE SYNODE VAN DE HOLL. CHR. GEREFORM. KERK
VERGADERD TE GRAND RAPIDS, MICH.,
MEI 23, 1883.

GELIEFDE VRIENDEN EN BROEDERS!

Overeenkomstig het besluit der Classis Hackensack, zenden wij u het volgend schrijven met de christelijke groete der broederen onzer Classis.

Dat de reeds bestaande betrekking tusschen de Holl. Chr. Gereform. Kerk en deze Classis onafgebroken voortduurt en dat ten opzichte van den bestaanden regel, om wederkeerig afgevaardigden te zenden, onze Classis daaraan dit jaar niet wel voldoen kan, van wege andere noodige werkzaamheden onzer predikanten, waar inplaats daarvan besloten, dat de Stated Clerk, namens de Classis, een gemeenschapsbrief met christelijke groeten en tevens een copy van het Pastorale schrijven onzer Classis aan de Synode zou zenden.

Moge de goede Herder, die Zijne gemeente gekocht heeft met Zijn bloed, aan de Kerk over geheel de aarde Zijne verbondszegeningen en eene ware herleving schenken. Moge vrede en eendracht in uwe Synodale beraadslagingen heerschen en Sion's welzijn bevorderd worden, hetwelk de hoop en bede is van al de broederen en van uw mededienaar in de zaak der waarheid

(was get.) JOHN C. VOORHIS, *Stated Clerk*.

ENGLEWOOD, 23 Mei, 1883.

N. B. Te laat ontvangen om ter Synod. tafel te brengen.

G. HEMKES, *Scriba*.

INHOUD.

Opening der Synode.....	Art. 1
Verkiezing van Praeses en Scriba.....	" 2
Aanvaarding van Praesidien.....	" 3
Openlijke Verklaring.....	" 4
Comm. voor het nazien der Not. 1882.....	" 5
Emeritaat van Ds. Baron.....	" 6
Emeritus Fonds.....	" 7
Voorschrift ter opname van gemeenten buiten onze Kerk.....	" 8
Overkomst van enkele Gemeenten.....	" 14
Verzoek tot stichting eener Gemeente.....	" 15
Vergrooting van het Curatorium.....	" 16
Incorporatie van Gemeenten.....	" 17
Duitsche Gemeenten.....	" 18
Gewoon Docent aan de Theol. School.....	" 19
Benoeming van een gewoon Docent.....	" 21
Commissien voor het nazien der Fondsboeken.....	" 22
Rapport over de Fondsboeken.....	" 24
Kerkelijke Penningmeester.....	" 25
Schoolgeld voor de stud. voor rekening van de Kas, e. b. p.....	" 26
Huur voor de Collegie-zaal.....	" 27
Controleur.....	" 28
" Wachters" naar Nederland.....	" 29
Rooster voor de Theol. School.....	" 30
Bijbelverspreiding.....	" 33
Rekening van elke Penningmeester.....	" 34
Penn. voor het Dollarfonds.....	" 35
Buitenlandsche Zending.....	" 36
Werkmansvereniging.....	" 37
Zondagschool Traktaatjes.....	" "
Wijze van samenstelling der Synode.....	" 38
Beroepen van een leeraar door verafgelegene Gemeenten.....	" 39
True Reformed Protestant Dutch Church.....	" 40
Eenige broeders te Clymer, N. Y.....	" "
Attesten voor Van Dykes Gemeenten.....	" 42
Synode in verband met de Examina.....	" 43
Prediking te Grand Rapids tijdens de Synode.....	" 44

Classis naast voorafgaande voor de Synode.....	Art. 45
Jaarboekje onzer Kerk.	" 46
Commissien voor Binnenlandsche Zendingen.....	" 47
Verslag van de Synodale Commissie.....	" 48
Verslag van de afgev. naar de Syn. der Chr. Ger. Kerk in Nederl. 1882.	" 49
Goedkeuring van het bovengenoemd Verslag.....	" 51
Extract uit de Notulen en het bovengenoemd rapport in de "Wachter"	" 52
Emigranten-Circulaire.....	" 54
Binnenl. Zending in de Westelijke Staten.....	" 54
Binnenl. Zendeling-Leeraar.....	" 55
De gemeente te Ackley, Iowa.....	" 56
en	58
Synodale Kosten.....	" 57
Prediking in het Engelsch.....	" 62
Redactie van "De Wachter".....	" 63
Brieven.....	" 64
" a. Van de gem. Pella, Iowa.....	" "
" b. " " " Alto, Wis.....	" "
" c. " " " Cincinnati, Ohio.....	" "
" d. " " " Oostfriesland, Neb.....	" "
Opzegging van Lidmaatschap.....	" 65
Huwelijks Kwestien.....	" 66
Leeraars voor Duitsche Gemeenten.....	" 68
Bevestigings-Vragen.....	" 69
Afgevaardigden naar de Classis Hackensack.....	" 70
Feestdagen.....	" 71
Vakken voor den nieuwen Docent.....	" 72
Algemeene Bepalingen verkrijgbaar voor 20 cent.....	" 73
Afscheidsrede van den President.....	" 74
Een woord door Ds. Smidt.....	" 75
Verdaging en sluiting der Synode.....	" 76
Bijlagen I, II, III en IV.	